بیایید در اعمار یک

مرکز بزرگ اسلامی

در کابل سهم بگیریم

قرار است بزرگترین مرکز اسلامی دارای یک مرکز تعلیمی ومطبوعاتی در یکی از نقاط مرکزی شهر کابل به ابتکار جمعیت اصلاح افغانستان اعمار ومورد استفاده هموطنان مسلمان ماقرارگیرد.

به اساس یک سروی ابتدایی ساخت واعمار این مرکز اسلامی در پنج منزل که دارای اتاق های برای دفاترمجمع علمی علمای افغانستان، دفتر دعوت وارشاد اسلامی، دفتر برنامه ریزی برای دوره های فهم قران کریم و سالون های برای تدویرسیمینارها، مرکز مطبوعاتی در خور ضرورت وسایر تجهیزات ضروری می باشد، مبلغ یک میلیون دالر امریکایی مصرف بردارد.

هموطنان مسلمان وشهروندان با دیانت کابل اگرمی خواهند با سهم گیری در تعمیر این مرکز بزرگ اسلامی از یک سو زمینه درست را برای فرا گیری علوم اسلامی فرزندان شان مساعد سازند واز سوی دیگربا سهم گیری در این کار خیریه پاداشی برای آخرت خود ذخیره سازند، می توانند از طریق تماس با آدرس های ذیل در این کار خیر سهم بگیرند.

اگر شخصی یا نهاد ی دلچسپی داشته باشد تا قسمتی از این بنا وعمارت بنام اقربا ویا دوستان متوفای آنها نام گذاری شود، یا اینکه می خواهند به حیث اشخاص خیر وگمنام در صدقه جاریه این افراد فوت شده محسوب گردد، می توانند به اداره جمعیت اصلاح افغانستان مراجعه نموده در این کار خیر که فلاح این دنیا وآخرت هردو در آن نهفته است، سهم بگیرند.

برای تفصیلات بیشتر در مورد نحوه این کمک ها وچگونگی دریافت آن توسط اداره جمعیت اصلاح برادران وخواهران مسلمان ما می توانند به آدرس ای میل و شماره های ذیل تماس بگیرند:

وما ذالک علی الله بعزیز.

جمعیت اصلاح افغانستان

Cell : (0093) 079 939 40 15
Phone No : 0093202204122
E-mail : jeafghanistan@gmail.com
Web add : www.eslahonline.net
Bank account : Azizi Bank (000601200133783)
A/C name : Afghan Society for Social Reform and Development
A/C type : USD
Cor Bank : COMMERZ BANK AG FRANKFURT A/C NO :400870106200USD
Cor Bank Swift : COBA DE FF
je-office-burned2

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید

کابل: تایمني، چهار راهی حاجي محمد داد، سرک ۴، دفتر مر جمعیت اصلاح. تیلفون: ۰۷۹۹۳۹۴۰۱۵/ ۲۰۲۲۰۴۳۰۵

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشـ اصلاح افکار: موبایل: ۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابـــــل: شـــهر نو، چهار راهی انصاری، کتاب فروشـ رسالت. ۰۲۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر، ۸۸۷۰۳۰۵

کابل: کمپیوتر فروشی الکاموي جاده نادر پشتون، مارکیت نظرمنزل۲دوکان ۲۳/ . ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: کابل ده افغانان کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲ / ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱

ننگرهار: جلال آباد، نارنج باغ، عبدالحق مبنه، (دکابل د موټرو اډه) د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر ټیلیفون: ۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

×د شیرین دل پلازې لاندې پوړ، نقیب کتاب پلورنځی. تیلفون ۰۷۰۰۹۵۶۴۲۳/۰۷۷۲۸۲۸۶۴۹

کندهار: نوی ښار، د هرات سرک، د سرې جامع غرب طرف ته سوري مېنه د امام ابوحنیفه(رح) تعلیمي او کلتوري مرکز د جمعیت اصلاح ساحوي د تلیفون: ۰۷۰۰۳۰۸۲۷۱ ـ ۰۷۰۰۶۶۸۹۴۸

لغمان: مهترلام ښار، حمزه مارکیټ تیلفون: ۰۷۹۹۴۴۲۹۲۰

هرات: جاده بانک خون، بالا تر از تالار قمر، گذر هشت بهشت، انجمن اخلاق و معرفت تیلیفون: ۰۴۰۲۳۵۵۹۰

بلخ: عقب حمام سره میاشت، مرکز تعلیمی اصلاح ۰۷۹۹۶۹۴۲۴۵

کندز: شهر کندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، مؤسسه تحصیلات عالی سلام ۰۷۸۷۷۰۳۷۲٤

بغلان: پلخمری، مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷ /۰۷۷۷٤۷٦٤٦۹

لوگر: مرکز، مدینه مارکیت سـرک مسـجد جامع، کتاب فروشـی سادات، سید عبدالحمید هاشمی، تیلفون: ۰۷۰۰۰۴۴۹۸۱

لوگر: محـــمدآغه، واغجان بـــازار، پهلوی کلنیک حســـین خیل، تیلفون: ۰۷۷۵۴۱۳۸۷۶

پکتیـــا: د گردیـــز ښار، مرکـــزي چوک، د نـــي نمایـــنـــدگی وحید الله: ۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست: افغان تاور شاته خوست مرکزی طبی لابراتوار دوهم پوړ د جمعیت اصلاح ساحوی دفتر د اکتر محمد کلاب: ۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶/ ۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: بازارچه کتاب دکان مولوی حبیب الرحمن ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان فیض آباد: ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸ / ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴

زابل: ۰۷۰۰۳۰۱۹۴۸

فراه: جاده مخابرات دست راست مرکز علمی و فرهنگی توحید ۰۷۰۳۲۰۲۰۴۴

کونړ: د معارف ریاست ته مخامخ د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر

پیښور: مرکز فرهنگی اسلامی افغانستان/ تیلفون: ۰۹۱۵۸۵۲۷۹۵

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

سرمقاله

د ښځو نړیواله ورځ

او له افغان ښځوسره دوه ګونی چلند!!

د مارچ اتمه د کب اوولسمه له کلونوکلونو را پدېخواه د ښځو د نړیوالې ورځې په نامه نمانځل کېږي چې د تېرو دولسو کلونو په ترڅ کې په افغانستان کې هم د همدې ورځې په تړاو غونډې، محفلونه او پروګرامونه جوړېږي، چې یو شمېر کړې او شخصیتونه پکې په افغاني ټولنه کې د ښځو د مظلومیت د شعارونو په اوچتولو سره غواړي ځانونه د ښځو تر ټولو نژدې خواخوږي او دهغوی په درد، دردمن ښکاره کړي.

دا کېدای شي یوازې په افغانستان کې هم نه وي، په لویدیزه نړۍ کې چې متأسفانه یو شمېر افغانان له هغې څخه ړوند تقلید یا په هره موضوع او هربحث کې له هغې څخه مثال راوړل، ځان ته تر ټولو ستر ویاړګني، هم همدا معمول دی چې د ښځو د ورځې په غونډو او محفلونو کې له هغوی سره د خواخوږۍ او همدردۍ ډېره پرسینه وهي، خو لکه په هغه پرمخ تللیو ټولنو کې چې د ښځې په وړاندې د تاوتریخ والي اووحشت په را کمولو کې دغه ډول شعارونو اومحفلونو کومه ونډه نده لوبولې، همداسې په افغاني ټولنه کې هم د هغوی څخه په پټو سترګو او یوازې د جامو او فېشن تر بریده تقلید کونکو د دې ټولنې د مظلومې ښځې کومه ستونزه نده هواره ه کړې او نه تردې وروسته کومه تمه شته چې دافغان مېرمنې ستونزې او کړاوونه به حل کړای شي.

پدې کې شك نشته چې افغاني مېرمن د دې ټولنې د یوې سترې برخې په توګه له کلونو کلونو را پدی خوا او په تېره بیا په تېرو څه باندې درېو لسیزو کې له ګڼو ستونزو او ناخوالو سره مخ ده، پر خوار افغان ولس تپل شوې جګړه لکه څه ډول چې د ټولنې نور اړخونه اغېزمن کوي، په همدې ډول یې ښځې هم ترې بې اغېزې نشي پاتې کېدای چې په افغانستان کې د طالبانو د واکمنۍ تر سقوط وروسته او دلته د امریکا په مشرۍ د نړیوالې ټولنې په نامه د نړۍ د ګڼو هېوادو له پوځي او ملکي مداخلې سره د دوی ستونزې او ناخوالې د دې پرځای چې کمې شي، نورې هم پراخه شوې او بېلابېل نور اړخونه یې هم پیداکړل.

پدې حقیقت سترګې نشو پټولای چې په تېرو دولسو کلونو کې د عام افغان ولس تر څنګ د ښځو او نجونو زده کړې اوتعلیم ته تر یوه بریده پاملرنه وشوه، خو ترڅنګ یې لویدیز پاله اود پردیو کړیو په لمسونه د ښځو د حقوقو تش په نامه مدافعین هم فعال شول اود ښځو د حقونو څخه د دفاع په نامه یې خپل د تجارت دوکانونه پرانیستل.

بل خوا د دولت په کچه هم په تېره یوه لسیزه کې د ښځو اړوند کوم ګامونه چې اوچت شوي دي، هغه تر ډېره بریده په لویو ښارونو او پلازمېنه کابل کې محدود دي، په داسې حال کې چې افغانان ټول د یوه غرنې هېواد د هستوګنو په توګه په لیرې پرتو سیمو کې بلا ستونزې لري چې هم نارینه اوهم ښځینه ټول ترې اغېزمن دي.

په لیرې پرتو سیمو آن په پلازمینه کابل او لویو ښارونو کې هغه ستره غمېزه چې افغان ټولنه په عامه توګه او ښځه په خاصه توګه دهغې له بدو اغېزو او پایلوڅخه په امان نده هغه بدمرغه او تپل شوې جګړه ده چې له تېرو دریو لسیزو را پدیخواه یې د هر افغان پر کور ماتم ګډ کړی دی او نر، ښځه اوماشوم یو هم ترې په امان ندي.

اوس چې یوځل بیا په خوار او جګړه ځپلي افغانستان کې د لویدیزې نړۍ په تقلید د ښځې له نړیوالې ورځې څخه په ګرمو شعارونو او د احساساتو په را پارونکو راپورنوسره نمانځنه وکړي، په کار ده چې په ټولیز ډول پر دې بحث وشي تر څو دهغه بدمرغې او تپل شوې جګړې د درولو غږ هم اوچت شي چې په یقیني ډول د ټولو هغه افغان میرمنو غوښتنه ده چې په تېرو دریو لسیزو کې یې خپل خاوند، اولاد، ورور، خور یا د کورنۍ یو بل غړی د تپل شوې جګړې له برکته له لاسه ورکړی دی. دا اوس ثابته خبره ده چې تر څو جګړه ونه درول شي، نه د ښځې حق خوندي دی او نه د نارینه او دواړه به په یوه ډول دهغې د بدمرغیو او ناخوالو په ګاللو مجبوره وي.

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش نشرات و فرهنګی

هفته نامه اصلاح اونیزه

دلسلام داصیل فهم منبر

Email:eslahmilli@gmail.com

www.eslahonline.net

دلیکوال پلاوي تر نظر لاندې

دامتیاز خاوند:

جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان

رئیس هیأت تحریر:

عبدالفتاح جواد

مدیرمسئول:

نقیب الله حمید 0774327438

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001202080036
(افغانی)

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001201080036
دالر امریکائی

دیزاینر: شاهد صافی

استاد سعدیه حفیظ مسؤول بخش خواهران جمعیت اصلاح افغانستان:

- **بخش خواهران جمعیت اصلاح، همگام با برادران در راستای پخش ونشر فهم اصیل اسلام فعالیت می کند**
- **ما تا آنجا فعالیت نموده ایم که رضامندی زنان کشور را بدست آورده ایم.**
- **قانون منع خشونت علیه زنان،به زهر در آمیخته با عسل می ماند که درظاهر شیرین ولی در حقیقت تلخ وکشنده است.**

یادداشت:عموماً روزهشت مارچ مطابق ۱۷ حوت همه ساله بنام روز جهانی زن درکشورهای جهان ودر یک دهه اخیر در افغانستان نیز تجلیل می شود، اینکه فلسفه این تجلیل از کجا بوجود آمده و چه اندازه مهم است، در رسانه های مختلف روی آن بحث های زیادی صورت گرفته، گروپ رسانه یی اصلاح نیز خواست به مناسبت این روز صحبتی داشته باشد با خواهر فاضله استاد سعدیه حفیظ مسؤول بخش خواهران جمعیت اصلاح که درمورد فعالیت های این بخش وبه صورت عموم در مورد جایگاه زن در جامعه افغانی بین سنت های کهن و سوغات های دیموکراسی غربی توضیحاتی ارائه نموده است که تقدیم خواننده گان ارجمند می گردد.
اداره

مصاحبه : احمدضیاء رحیمزی

اصلاح: یکبار دیگر در آستانه تجلیل از روز جهانی زن قرار داریم،اگر لطف نموده در مورد فعالیت های جمعیت اصلاح که در بخش زنان انجام داده است به خصوص طی یک دوسال گذشته برای ما معلومات دهید!

سعدیه حفیظ: بسم الله الرحمن الرحیم

با عرض سلام خدمت شما و خوانندگان گرامی، در پاسخ به سوال تان باید عرض کنم که جمعیت اصلاح یک نهاد اجتماعی دینی بوده وبه هدف نشرو پخش فهم اصیل اسلام و آوردن تغییر مثبت در جامعه فعالیت می نماید که بخش خواهران یکی از بخشهای مهم آن به شمار می رود و در راستای تحقق اهداف فوق شانه به شانه برادران فعالیت می کند. بخش خواهران جمعیت اصلاح در چهار زون: مرکز، شمال، شرق وغرب کشور فعالیت می نماید. البته فعالیتها در زونهای مختلف با تغییر مدتهای زمانی آغاز یافته است که در مجموع از مدت ده سال تقریبا شروع شده است. فعالیتهای بخش خواهران بیشتر در دو عرصه تربیت وانکشاف مهارتها ودعوت وارشاد (آگاهی دهی عامه) می باشد. از مهمترین فعالیتهای بخش خواهران بخصوص در دو سال گذشته می توان از فعالیتهای ذیل یاد آور شد:

دایر نمودن دوره های تفسیر قرآن کریم، دایر نمودن دوره های فهم قرآن که کوتاه مدت می باشند، کورسهای معارف اسلامی، دوره های سیرت نبوی صلی الله علیه وسلم، به راه اندازی مسابقات علمی در رشته های دینی جهت توسعه فرهنگ مطالعه وبالا بردن سطح علمی خواهران به خصوص نسل جوان، برگزاری نمایشهای کتب، دایر نمودن سیمینارهای علمی وتربیتی، میز گردها، کنفرانسها، دوره های مدیریتی وغیره. التبه بخش خواهران برای اولین بار یک راه پیمایی بزرگی را در میان زنان افغان به مناسبت رد قانون منع خشونت علیه زنان در شهر کابل بهار سال جاری به راه انداخت که با استقبال خوبی مواجه گردید. در پهلوی این برنامه ها، بخش خواهران در جمع آوری کمکهای عاجل به مردم فقیر ومستمند و توزیع آن در موسم های مختلف نیز کوشاست که تا هنوز توانستیم به تعداد زیادی از هموطنان مان کمک نماییم.

همچنان بخش خواهران صفحه انترنتی ای را به نام « زن مسلمان» راه اندازی نموده است تا خواهران افغان مان در سراسر جهان بتوانند از محتویات آن مستفید گردند، وهمچنان فصل نامه ای زیر عنوان « بینه» را نیز این بخش نشر می نمایدکه در روشن کردن اذهان زنان افغان مفید تمام شده است.

درکنار دیگر فعالیتها برنامه های عروسی های اسلامی را نیز ترتیب می دهد تا در روش برگزاری عروسی ها و برنامه های شادیانه تغییر ودگرگونی در روشنی تعالیم اسلام صورت گیرد. گذشته از آن، درتمام برنامه های بزرگی که برادران جمعیت اصلاح ترتیب می دهند و درآن زنان نیز شرکت می داشته باشند همواره بخش خواهران مسؤولیت مدیریت بخش خواهران را به عهده داشته است. باید عرض کنم که در طی سالهای اخیر هزاران تن از خواهران

هموطن مان از برنامه های ما مستفید گردیده همواره خواهان گسترش دادن این نوع برنامه ها در سایر نقاط کشور می باشند.

اصلاح: به نظر شما دلایل محبوبیت فعالیت های شما در بین زنان جامعه افغانی ، با وجود مشکلاتی که از لحاظ اقتصادی و دسترسی به وسایل دارید، چه بوده و کدامین برنامه ها شما را متمایز تر از سایر نهاد های که بنام زنان کار وفعالیت می کنند،ساخته است؟

سعدیه حفیظ: آنچه که فعالیتهای ما را با وصف وجود مشکلات اقتصادی و قلت دسترسی به وسایل وامکانات مادی در جامعه افغانی محبوب گردانیده، بعد از فضل الله متعال درک واقعی نیازمندیهای زن افغان و ارائه پاسخ مناسب برای آنها می باشد. اگرچه آنگونه که بایسته است به آن رسیدگی نشده ولی تا آنجا که فعالیت نموده ایم رضامندی زنان کشور را بدست آورده ایم. به نظر من آنچه که ما را نسبت به سایر نهاد های فعال در عرصه حقوق زن متمایز ساخته است، آن است که ما مشکلات زنان را به زبان خود آنها بیان می داریم و از سویی هم، مشکلات موجود در میان شان را به شکل واقعی و در روشنی فرهنگ ملی موجود در جامعه به بررسی می گیریم نه با افکار واندیشه های وارداتی و گرفته شده از جوامعی که هیچ ارتباط فرهنگی در میان این جامعه و آن جوامع وجود ندارد؛ زیرا ما می دانیم که مشکلات زن افغان با مشکلات جوامع دیگر متفاوت است پس مبارزه با این مشکلات باید بر گرفته از راه حلهایی باشد که در جامعه ما قابل قبول باشند که بخش خواهران جمعیت اصلاح با درک این موضوع بدان پرداخته است.

بخش خواهران برای اولین بار یک راه پیمایی بزرگی را در میان زنان افغان به مناسبت رد قانون منع خشونت علیه زنان در شهر کابل بهار سال جاری به راه انداخت که با استقبال خوبی مواجه گردید. در پهلوی این برنامه ها، بخش خواهران در جمع آوری کمکهای عاجل به مردم فقیر ومستمند و توزیع آن در موسم های مختلف نیز کوشاست که تا هنوز توانستیم به تعداد زیادی از هموطنان مان کمک نماییم.

اصلاح: آنچه رسانه ها طی سالیان گذشته از وضعیت رقت بار زنان درجامعه افغانی وبه خصوص بنام افزایش خشونت علیه زنان به نشر می رسانند، از دیدگاه شما دلایل وعوامل آن درچه نهفته است؟ آیا این گونه واقعات قبلاً وجود نداشتند یا رسانه ها ومردم از آن آگاهی نداشتند؟

سعدیه حفیظ: اگر نگاهی به وضعیت زن درافغانستان انداخته شود حقیقت آن را بر ملا می سازد که جامعه افغانی یک جامعه مرد سالار بوده و زنان از جایگاه واقعی ای که دین مقدس اسلام برایشان ترسیم کرده محروم می باشند. از سوی دیگر آگاهی از اسلام و جایگاه زن در آن در پایین ترین سطح آن قرار دارد، این امر را دشمنان اسلام برجسته نموده شماری از واقعات تلخی را که در جامعه رخ می دهد را دستاویز می سازند و آن را دلیل علیه اسلام قرار می دهند. نا گفته نماند که این نوع واقعات اجتماعی مخصوص جامعه افغانی نیست، یک نگاه ولو گذرا به روند زندگی در دیگر جوامع – چه شرقی وچه غربی- نشان می دهد این نوع مشکلات در تمام جوامع می باشد و با تفاوت در تناسب میان آن جوامع.

دلیل این که این وضعیت در کشور از قبل وجود داشت و اینکه امروزه این موضوع در رسانه ها به شکل بسیار گسترده طرح می شود آن است که در زمان حکومت طالبان زنان به اکثریت حقوق شان دسترسی نداشتند؛ به ویژه درعرصه تعلیم وکار، وزمانی که حکومت آنها سقوط نمود و نظام جدید روی کار آمد، برای جهتهای مغرض واستفاده جو زمینه مناسب برای وارد کردن افکار واندیشه های وارداتی مهیا گردید و در داخل کشور نیز عده ای از مردم غرب گرا فرصت یافتند تا افکار غربی را زیر شعار « دفاع از حقوق زنان، آزادی زن، منع خشونت علیه زن، جندر وامثال آنها» که در ظاهر به نفع زنان ولی در حقیقت ویرانگر برای زندگی اجتماعی آنها شمرده می شود، از طریق رسانه ها ووسائل متعدد دیگر نشر و پخش نمایند تا بدین وسیله بتوانند که به اهداف خویش نزدیک شوند.

اصلاح: طی سالی که روبه اختتام است موضوع قانونی بنام منع خشونت علیه زنان سروصدا های را از پارلمان گرفته تا رسانه ها براه انداخت،به نظر شما این قانون چه امتیازاتی را می تواند به زنان افغان تحفه دهد که به خاطر آن اینقدر سر وصدا براه افتاد؟

سعدیه حفیظ: حامیان قانون منع خشونت علیه زن متشکل از دو گروه مردم می باشند، یکی افراد هدفمند و آگاه از ابعاد این قانون می باشند ودوم افراد نا آگاه و بی خبر از محتویات اصلی آن که زیر تأثیر تبلیغات گسترده برای این قانون، قرار گرفته اند. این دو گروه سروصداهایی را بلند کرده اند.

اگر این قانون را ریشه یابی کنیم و به اصل و اساس آن برسیم این قانون به سلسله کنوانسیون سیدا می باشد که حکومت افغانستان آن را امضا نموده است، بناء این نظام مکلف است تا مطابق آن قرار داد عمل نماید وخواستهای این قرار داد را بر آورده سازد. این قانون جز بی بندوبار نمودن قشر زن، از هم گسستن شیرازه خانواده ها وطغیان زنان علیه مردان و بر هم زدن توازن جامعه دست آورد دیگری در پی نخواهد داشت. این قانون به زهر در آمیخته با عسل می ماند که درظاهر شیرین و خوش آیند و در حقیقت تلخ وکشنده می باشد.

اصلاح: از دیدگاه شما دولت وبه گونه مشخص وزارت امور زنان تا چه حد توانسته طی مدت بیش از یک دهه گذشته برای زنان افغان، مفید ومؤثر بوده و تا کدام حد توانسته از حقوق این قشر مظلوم دفاع نماید؟

سعدیه حفیظ: دولت به ویژه وزارت امور زنان در طی یک دهه گذشته بعضی از دست آوردهای خوب برای زنان داشته اند، مثلا قبل از این زنان در عرصه تعلیم وکار ومشارکت سیاسی اجتماعی کاملا محروم بودند با به صحنه آمدن این نظام دروازه های تعلیم به شکل بسیار وسیع وهمه جانبه به روی زنان باز گردید که زنان می توانند با آزادی کامل در تمام رشته های تحصیلی آموزش بگیرند واز سوی دیگر در عرصه کار ومشارکت سیاسی واجتماعی نیز آزادی های نسبی حاصل کردند که این خود یک دست آورد محسوب می شود. اما دسترسی به این حقوق جهت تغییر وضعیت زن در این جامعه بسنده نیست و تا هنوز زنان افغان به خصوص در روستاها و ولایات دور در مظلومیت بوده به اساسی ترین حقوق شان دسترسی ندارند وهمواره مورد بی مهری وبی حرمتی و ظلم واقع می شوند و برای بهتر شدن وضعیت شان به تلاش بیشتر ولی در روشنی تعالیم اسلام نیاز است.

اصلاح : چه فکر می کنید برای خاتمه دادن به رسم ورواج ها وخشونت های مزخرفی که بنام دین در جامعه سنتی ما علیه زنان اعمال می شوند، باید از کدام راهکارها وبرنامه ها استفاده صورت گیرد؟

سعدیه حفیظ: قبل از همه باید گفت که این رسم ورواجهای حاکم در جامعه سنتی ما از قرنهای متمادی ریشه در زندگی اجتماعی مردم ما داشته است که مبارزه و ریشه کن کردن آن زمان زیادی در بر می گیرد، ولی نا ممکن نیست به شرط این که همه جهات جامعه؛ دولت، همراه با نهاد های اجتماعی، علمای دین، خانواه ها و نهادهای تعلیمی و رسانه ها دست به هم داده و عزم واراده قوی در این راستا مخلصانه گام بردارند و تلاش ورزند تا این بیماریهای ها را ریشه کن سازند. این کار از طریق وضع کردن قوانین مناسب امکان پذیر است که دولت باید مسؤولیت خود را در قبال جامعه ادا کرده با وضع وتطبیق قوانین مناسب اقدام کند، از سوی دیگر، نهادهای اجتماعی و آموزشی برنامه های آگاهی دهی برای مردان وزنان راه اندازی کنند تا زنان از حقوق خویش – که اسلام برای شان قایل شده- آگاه شوند و هم مردان حقوق آنها را دانسته و برای ایشان بدهند.

خانواده باید در دید خود در قبال زن تغییر آورده به همان گونه که به مردان خانواده می نگرند وارج می گذارند به زنان نیز همان گونه بنگرند وارج گذارند، از سوی دیگر، علمای دینی باید مسؤولیت خود را ادا نموده در خلال درسهایی که در مساجد ایراد می کنند ویا از خلال خطبه های جمعه وغیره به این موضوع توجه نشان دهند و موضع اسلام را در این باره روشن سازند.

اصلاح: به حیث آخرین پرسش: پیام تان به زنان، مادران وخواهران ستم دیده افغان که از سه دهه به این سو به گونه مسلسل با جنگ و بدبختی های گوناگون اجتماعی دست وپنجه نرم می کنند، چیست؟

سعدیه حفیظ: پیامم منحیث یک زن به مادران وخواهران افغان آن است که ما امت محمد صلی الله علیه وسلم هستیم که خداوند جل جلاله بر دوش آنها مسؤولیت خیلی بزرگ یعنی رهبری جهان را گذاشته است که در این مسؤولیت ما زنان نیز شریک می باشیم. زنان سلف این مسؤلیت را درک نموده و در ادای این مسؤولیت نقش سازده بازی نموده به فرزندان خود نیز این درس را آموختاندند، از همین رو، مسلمانان دوازده قرن جهان را رهبری نمودند. اما زمانی که تمسک به دین ضعیف گردید این احساس کم رنگ گردید تا اینکه این مسؤلیت از اذهان مردان وزنان ما فراموش گردید ودیگران آن را بر دوش گرفتند که متأسفانه هیچ سعادتی را برای بشر به ارمغان نیاوردند. به فضل الله متعال وبا بیداری اسلامی درجهان اسلام، این احساس بار دیگر زنده گردیده و وقت آن رسیده که زنان افغان لباس غفلت را به دور افگنده خود را با لباس بیداری آراسته نمایند و وقت آن رسیده است تا خواهران مان جهت آوردن تغییر مثبت درزندگی فردی واجتماعی خود دست به کار گردند. باید گفت هرگاه تغییر در افکار وارد گردد عملکردها نیز تغییر می نمایند وهرگاه زنان ما افکار خویش را تغییر داده خود را به دید کم ننگریسته و قشر ضعیف وناتوان جامعه ندانند بلکه شریک مردان درساختن جامعه بپندارند همانگونه که زنان در عصر پیامبر و عصور نزدیک بدان عضو فعال جامعه بوده ونقش فعال خویش را بازی می نمودند، در راستای فهم اصیل دین تلاش ورزند وبا استفاده وسائل مختلف سمعی وبصری و کتب ونشرات، خود را در پهلوی آگاهی دینی، از اوضاع جهان به خصوص جهان اسلام آگاه سازند، یقین دارم که از یک سو از جهل دینی که اساس مشکلات ما است بیرون آمده و از سوی دیگر، فریب افکار بیگانه وشعار های وارداتی میان تهی را نمی خورند، وبه حیث زنان هدفمند در ساختار زندگی موفقانه خود وساختار جامعه سعادتمند تلاش ورزند تا از این وضعیت نا بسامان موفقانه بدر آیند. و در آخر کلام خود را با سخن خلیفه عادل اسلام عمر بن خطاب رضی الله عنه به پایان می برم:« نحن قوم أعزنا الله بالاسلام مهما ابتغینا العزة فی غیره أذلنا الله»(ما مردمی هستیم که الله متعال ما را با اسلام عزت بخشیده است وهر گاه که عزت را در غیر اسلام جستجو کنیم، الله ما را ذلیل می گرداند).

وهرگاه زنان ما افکار خویش را تغییر داده خود را به دید کم ننگریسته و قشر ضعیف وناتوان جامعه ندانند بلکه شریک مردان درساختن جامعه بپندارند همانگونه که زنان در عصر پیامبر و عصور نزدیک بدان عضو فعال جامعه بوده ونقش فعال خویش را بازی می نمودند، در راستای فهم اصیل دین تلاش ورزند وبا استفاده وسائل مختلف سمعی وبصری و کتب ونشرات، خود را در پهلوی آگاهی دینی، از اوضاع جهان به خصوص جهان اسلام آگاه سازند، یقین دارم که از یک سو از جهل دینی که اساس مشکلات ما است بیرون آمده و از سوی دیگر، فریب افکار بیگانه وشعار های وارداتی میان تهی را نمی خورند،

د پاکستاني طالبانو

اودهغه ځای د حکومت اوربند او پر افغان جګړه یې اغېزې!

اصلاح رسنیز ګروپ: حکمت الله ځلاند

پاکستاني طالبانو څو ورځې مخکې د پاکستان له حکومت سره د سولې د خبرو اترو د بیا پیلېدلو په موخه، د یوې میاشتې لپاره اوربند اعلان کړ.

د پاکستاني طالبانو ویاند شاهدالله شاهد وویل، چې دا اوربند یې د دیني عالمانو په غوښتنه او د پاکستان له دولت سره د سولې د خبرو اترو ، د بیا پیلېدلو په موخه، چې د پاکستان د ملکي دولت په غوښتنه پیل شوې وې اعلان کړی دی.

طالبانو د پاکستان له دولت څخه غوښتي ترڅو د امریکا د بې پیلوټه الوتکو د بریدونو د بندېدلو، د شمالي وزیرستان له قبایلي سیمو د پاکستان د پوځ د وتلو، د دغې ډلې د غړو د خوشي کولو او د اسلامي شریعت د پلي کېدلو په اړه د دوی غوښتنې ومني.

د پاکستان ددولت او پاکستاني طالبانو د استازو تر منځ د سولې خبرې اترې وروسته له هغه ودرېدې، چې طالبانو د پوځ ۲۳ تنه بندي سرتېري ووژل.

دا چې د پاکستان د طالبانو تحریک تل ویلي، چې جنګیالي یې د افغان طالبانو د مشر ملا محمد عمر د اوامرو پیروي کوي او د دغو دوو ډلو تر منځ کوم توپیر نشته دی، نو ځکه اوس داسې اندېښنې هم شته دي، چې پاکستاني طالبان به هم افغانستان ته مخه کړي او په پاکستان کې د اوربند ټینګېدل به په افغانستان کې ناامنۍ زیاتې کړي، آیا دا اندېښنې تر کومه پر ځای دي؟

د دې ترڅنګ پاکستاني طالبان د دغه هېواد له حکومت سره په داسې حال کې خبرو اترو ته چمتو کېږي، چې تر منځ یې بې باوري ډېره زیاته وه؛ نو آیا د افغانستان حکومت هم نه شي کولای چې له ورته لاړو چارو کار واخلي او له خپلو وسله والو مخالفینو سره سوله او روغه جوړه وکړي؟ دا او ځینې نورې پوښتنې مو د سیاسي چارو له شنونکو پوښتلې دي.

د سولې خبرو ته د پاکستاني طالبانو د حاضرېدلو دلیل څه ؤ؟

دا چې د پاکستان حکومت څرنګه وکړای شول، چې خپلو وسله والو مخالفینو ته د سولې خبرو اترو د کېناستلو قناعت ورکړي؟ د ولسي جرګې د نړیوالو اړیکو د کمیسیون غړی او د خاتم النبیین پوهنتون رئیس عبدالقیوم سجادي یې لامل د نوازشریف واک ته رسېدل بولي.

عبدالقیوم سجادي وایي: «د نوازاشریف له واک ته رسېدلو وروسته د پاکستان د حکومت او پاکستاني اسلام پالو د نژدې کېدلو زمینې برابرې شوې او د امریکا او لوېدیځ د سیاستونو په اړه د اسلام آباد ځینو غبرګونونو، په یو ډول د پاکستاني طالبانو پام ځان ته وراړولی دی.»

د ده په وینا، د پاکستان د خلکو افکار او هلته عمومي ذهنیت هم د پاکستاني طالبانو د بریدونو پر وړاندې منفي شوی او دې چارې هم د پاکستان د حکومت او پاکستاني طالبانو په نژدې کولو کې رول درلودلی دی.

د افغانستان د اوسني حکومت دوره پای ته رسېدلې ده؛ خو د راتلونکي ولسمشر په کاري لومړیتوبونو کې باید د افغان دولت له وسله والو مخالفینو سره د تفاهم او خبرو اترو د لارو چارو لټول او د بین الافغاني جګړې مخنیوی ځای ولري؛ (دکتورفضل الهادی وزین)

خو لیکوال او د سیاسي چارو شنونکی وحید مژده بیا په دې نظر دی، چې که څه هم په پاکستان کې ځینو لورو پر پوځي عملیاتو ټینګار درلود؛ خو طالبان هم پوهېدل چې پاکستان د اقتصادي ستونزو له امله د دغه کار توان نه لري او همدا لامل ؤ، چې دواړه لوري دې پایلې ته ورسېدل چې پوځي عملیات د دواړو لورو په ګټه نه دي او په لومړي ګام کې یې یوې میاشتې اوربند اعلان وکړ.

نوموړي زیاتوي: «پاکستاني طالبانو دا هم درک کړه، چې ځینې نور لاسونه هم د دوی د بدنامولو لپاره هلته کار کوي؛ نو ځکه یې هڅه وکړه، ترڅو دا وښیي چې په ټولو تاوتریخوالیو کې هم دوی لاس نه لري.»

د سلام پوهنتون استاد او د سیاسي چارو شنونکی دوکتور فضل الهادي وزین هم په ورته نظر دی او وایي، چې د پاکستان حکومت او پاکستاني چارواکو دا درک کړه، چې د دغه هېواد پایښت، ثبات، امنیت او اقتصادي وده او پرمختګ په ټول کې له دې سره تړلي، چې په هېواد کې یې شخړې او جګړې پای ته ورسېږي.

ښاغلي وزین زیاته کړه: «اوس دوی دې پایلې او قناعت ته رسېدلي، چې د پاکستان جګړه نظامي حل نه لري او په دغه هېواد کې شته امنیتي ستونزې یوازې او یوازې د خبرو اترو له لارې حل کېدای شي.»

خو نوموړی تر ټولو مهمه بیا دا ګڼي، چې د پاکستان حکومت له خپلو وسله والو مخالفینو سره تفاهم او روغې جوړې ته د لارې هوارېدلو یو اصلي دلیل دا ؤ، چې د پاکستان حکومت له پاکستاني طالبانو سره د منځګړیتوب لپاره داسې کسان وټاکل، چې تر ډېره حکومتي کسان نه دي او په یو ډول د حکومت او طالبانو تر منځ په بې پلوۍ مشهور دي، چې له همدې امله هغوی په پاکستان د جګړې یو لوری نه بلل کېږي او

طالبانو یې هم تر ډېره داسې کسان انتخاب کړل، چې په جګړه کې ښکېل نه دي او تر ډېره بې طرفه دي، خو په عین حال کې د طالبانو د باور وړ خلك هم دي.

افغان حکومت ولې خپل وسله وال مخالفین سولې ته نشي حاضرولی؟

که څه هم د افغانستان حکومت ظاهراً له تېرو څو کلونو راهیسې د سولې د ټینګښت هڅې پیل کړې دي او په همدې موخه یې د سولې عالي شورا هم جوړه کړې ده؛ خو تر اوسه یې په دې برخه کې کوم د پام وړ کار نه دی کړی؛ نو آیا افغان حکومت نشي کولای له هماغو لاړو چارو کار واخلي، چې پاکستان ترې کار واخېست؟

دوکتور فضل الهادي وزین په دې اړه وایي: «افغانستان هم باید په پاکستان کې د خبرو اترو له پیلېدلو درس واخلي او لکه څرنګه چې پاکستان له پاکستاني طالبانو سره ډېرې جګړې کړې ډېرې مرګ ژوبلې یې تر منځ اوښتې دي؛ خو بیا هم د سولې خبرو اترو ته کېني، نو افغانستان هم باید داسې لاړې چارې ولټوي، چې له خپلو وسله والو مخالفینو سره یې روغې جوړې ته لار هواره شي.»

نوموړی زیاتوي، چې "دا چې د افغانستان د اوسني حکومت دوره پای ته رسېدلې ده؛ خو د راتلونکي ولسمشر په کاري لومړیتوبونو کې باید د افغان دولت له وسله والو مخالفینو سره د تفاهم او خبرو اترو د لاړو چارو لټول او د بین الافغاني جګړې مخنیوی ځای ولري؛ ځکه د جګړې دوام پر هر ډول پرمختګ سیوری غوړوي او د ښوونې او روزنې، بیارغونې او نورو ټولو برخو اهمیت راکموي او هرڅه ګواښوي؛ ځکه نو د افغانستان حکومت باید د رښتینې سولې د ټینګښت لپاره داسې لاړې چارې ولټوي او د داسې منځګړو لورو او کسانو په لټه کې شي، چې هغوی د دولت د وسله والو مخالفینو او حکومت تر منځ باور جوړونه وکړای شي."

خو ښاغلی وحید مژده یې بیا دا دلیل په بل څه کې ګوري او وایي، چې د افغانستان او پاکستان د شرایطو تر منځ څرګند توپیر شته دی.

نوموړی وایي: «دپاکستان ستونزه تر ډېره بریده داخلي ده؛ په پاکستان کې بهرني ځواکونه نشته دي او پاکستانیان په خپل منځ کې خبرې اترې کوي؛ خو په افغانستان کې بیا طالبان په لومړي ګام کې د بهرنیو ځواکونو د وتلو غوښتونکي دي.»

د ده په خبره، له همدې امله ترڅو چې امریکایي ځواکونه له افغانستانه ونه وځي، د افغانستان د حکومت او وسله والو مخالفینو تر منځ روغه جوړه ناشونې برېښي.

آیا د پاکستاني طالبانو اوربند به په افغانستان کې ناامنۍ زیاتې کړي؟

ځینې کسان ګومان کوي، چې د پاکستاني طالبانو او د پاکستان د حکومت تر منځ جوړجاړی او اوربند به په افغانستان کې جګړې نورې هم پراخې کړي، ښاغلی مژده تر یوې کچې دا اندېښنه پر ځای بولي.

نوموړی وایي: «کله چې په قبایلي سیمو کې بمبارۍ ودرېږي او په پاکستان کې جګړه نه وي، نو کېدای پاکستاني طالبان له افغان طالبانو سره په جګړه کې برخه واخلي ځکه پاکستاني طالبان په افغانستان کې د بهرنیو ځواکونو د حضور پر وړاندې جګړه هم خپله جګړه بولي؛ له همدې امله تر دا خبره مطرح ده چې په افغانستان کې جګړه په پاکستان کې د سولې په معنا ده او که په پاکستان کې سوله راځي په افغانستان کې جګړه سختېږي.»

د ده په وینا، له همدې امله دا ستونزه د یوه ځانګړې هېواد نه ده؛ بلکې دا ستونزه د سیمې په کچه ده او باید د سولې خبرې اترې د ډیورنډ کرښې په دواړو غاړو کې ترسره شي او ترڅو چې د افغانستان ستونزه هواره نه شي، په پاکستان کې به هم دایمي سوله ټینګه نه شي.

دوکتور عبدالقیوم سجادي هم په دې نظر دی، چې هرڅومره چې په پاکستان کې د جګړې زمینه کمېږي، په افغانستان کې به جګړه زور اخلي.

خو ښاغلی فضل الهادي وزین بیا دا اندېښنه بې ځایه بولي او وایي، چې په پاکستان کې د ثبات او امنیت راتګ پر افغانستان او ټوله سیمه مثبت اغېز درلودلای شي.

دوکتور وزین زیاتوي: «باامنه او باثباته افغانستان د پاکستان په ګټه دی او په افغانستان کې ناامنۍ او بې ثباتي پر پاکستان هم اغېز کوي، په همدې ترتیب په پاکستان کې ناامنۍ او بې ثباتي پر افغانستان اغېز لري او همدا راز په پاکستان کې امنیت او ټیکاو هم د افغانستان پر امنیت اغېز کوي؛ کله چې د پاکستان حکومت د دغه هېواد په ټولو سیمو کنټرول ولري، نو پاکستان بیا کولای شي چې له افغانستان سره په تفاهم هغه سیمې کنټرول کړي، له کومو چې د افغانستان خاورې ته د جګړې لپاره کسان رالېږل کېږي، خو کله چې ناامني وي او حکومت پر کومه سیمه واك ونه لري، کېدای شي چې جګړه دې لورې ته راولېږدول شي او د پاکستان حکومت به هم وایي، چې موږ په دې سیمه کنټرول نه لرو.»

د جګړې د دوام اصلي ګټه چا ته رسېږي؟

په افغانستان او پاکستان کې روانو جګړو دغه دواړه هېوادونه د پام وړ ستونزو سره مخ کړي دي؛ نو پوښتنه دا ده، چې د جګړې د دوام اصلي ګټه چا ته رسېږي؟

ښاغلی وزین په دې اړه وایي: «په افغانستان، پاکستان او ټوله سیمه کې د جګړې د دوام ګټه، د دغو سیمو ملتونو ته نه؛ بلکې نورو ته رسېږي او هغه قوتونه چې پر نړۍ د واکمنۍ خوب ویني، هغوی له دغې جګړې ګټه پورته کوي»دوکتور سجادي هم په ورته نظر دی او وایي، چې له دغې جګړې هغه لوري ګټه پورته کوي، چې په افغانستان، پاکستان او سیمه کې ثبات نه غواړي او دغه جګړې خپل سیاسي نفوذ ته د زمینې برابرول ګڼي.

ښاغلی عبدالقیوم سجادي وایي: «تر کومه چې د غرب ګټې په دغو جګړو کې نغښتې وي، دوام به کوي؛ مګر دا چې په افغانستان او پاکستان کې کوم وینې ملتونه په دې اړه څه ګامونه اوچت کړي.»

(پنځمه برخه)

اخوان المسلمین؛ پرون، نن، سبا

سیدالرحمان عمران

مصر د همدې او نورو ځانګړنو په درلودو سره تل په سیمه او له سیمې ور پورته د نړۍ سترو قدرتونو ته د سیاسي معادلې د یو ځانګړي او اساسي عنصر په توګه پاتې شویدی، لکه که کوم زبر ځواک او یا هم سیمه ایز قوت غواړي چې په منځني او عربي نړۍ کې اغیز ته د ځان په ګټه بدلون ور کړي نو د دې کار لپاره په مصر کار کوي او دغه هېواد د ځان په لوري را کاږي، که مو پام کړی وي څو میاشتې مخکې امریکا په مصر کې د پوځیانو لخوا د خلکو د شهیدانولو او زنداني کولو له امله هسې په غولونکي توګه مصری حکومت ته لږه ګوتخنډنه وکړه، ور سره سم مصري پوځي چارواکي د امریکا د ډارولو لپاره مسکو ته لاړل او له روسیې سره یې د اړیکو جوړولو لپاره سفرونه وکړل چې د روسیې لخوا ورته تود هرکلی وویل شو. مانا دا چې روسیې ته هم په سیمه کې د مصر په څېر د شریکبانې سخته اړتیا ده.

له بله اړخه د تاریخ په اوږدو کې مصر دداسې هېواد په توګه پاتې شویدی چې بدلونونه یې ډېر ژر ټولې سیمې ته غزیدلي دي، هر بدلون چې په مصر کې راغلی په چټکۍ یې د هغه ګاونډیان او په ټوله کې عربي نړۍ تر خپل اغېز لاندې راوستې. کله چې د عربو پسرلي تر نامه پاڅونونه پیل شول عربي هېوادونه سخت په ډار کې شول او تر وسه وسه یې هڅه و کړه چې ددې پاڅونونو مخه و نیسي او داسې ستونزې ورته رامخې ته کړي چې پاڅون ناکام او د ملتونو په زیان و ښیي خو خبره هغه مهال له کنټروله وتې وه. وروسته چې په مصر او نورو هېوادونو کې انتخابات و شول او ترمخه یې اسلامي ګوندونه په ځانګړي ډول اخوانیان واك ته ورسېدل دا وېره څو چنده شوه او په ګډه یې هڅې پیل کړې چې یاد انتخابي حکومتونه را و پر ځوي، د العربیه خبري اژانس د راپور ترمخه د اماراتو پادشاه ویلي چې هغه په مصر کې د اخوان المسلمین د حکومت له راتلو سره سم پدې پوهېده چې دا حکومت به تر یوه کال ډېر دوام و نکړي یعنې په یوه ډول پدې اقرار کوي چې په مصر کې د مرسي حکومت را پرځول اصلا د لویدیځ په مرسته د هغوی په ملاتړ له پیله جوړه شوې دسیسه وه. عربي هېوادونه پوهېږي چې په مصر کې د هر ډول او بیا په خاصه د اسلامي ګوندونو حکومت را مخې ته کېدل ورته باالقوه خطرونه متوجه کولی شي، خطر یې دادی چې هلته خلکو ته د آزادۍ او خپلواکۍ احساس لېږدولی شي چې په پایله کې یې په خلکو کې د هغوی د استبدادي شاهي لاسپوڅو نظامونو د پرځولو نظر خپرولی شي. دا مخالفت تر دې ژور دی چې یادو هېوادونه نه یوازې په مصر کې په کلکه د پوځي چارواکو تر شا ولاړ دي بلکې د هغو نورو هېوادونو پر وړاندې هم کلك دریځ لري چې په مصر کې د انتخابي خپلواك حکومت غوښتونکي دي. دد ې لړۍ په تازه پرمختګونو کې سعودي عربستان، امارت او بحرین له قطر نه خپل سفیران د اعتراض په توګه را و غوښتل او نوموړی هېواد یې د اخوان المسلمین په پلوی تورن کړ او ور سره یې دا ګوتخنډنه هم و کړه چې که قطر د مصر په اړه په خپل نظر کې بدلون را نه ولي هغوی به یې د خلیجي هېوادونو د همکاریو له سازمان څخه و باسي.

اسراییلو ته د مصر ارزښت:

مصر په افریقایي وچه او هم عربو کې تر ټولو ډېر شمېر منظم پوځیان لري چې د نړۍ په کچه لسم لوی پوځ لرونکی هېواد دی. مصر د ۴۸۰ زره ځواکونو او ۹۰۰زره ذخیره پوځ په لرلو د نړۍ له ستر پوځ لرونکو هېوادونو څخه شمېرل کېږي. لکه مخکې چې مو یاده کړه همدې پوځ څو ځله له اسراییلو سره جګړه کړې چې په هر ځل یې اسراییلو ته لوی سر خوړی جوړ کړیدی چې په پای کې د امریکا په وساطت د مصر حکومت او اسراییلو ترمنځ د کمپ ډیویډ تړون لاسلیك شو، دا تړون چې د مصري ولسمشر انور سادات د حکومت پر مهال له اسراییلو سره لاسلیك شو تر مخه یې د مصر پښې او لاسونه و تړل شول او امریکا او اسراییلو ته لکه تړلی چرګ په لاس ورغی. له اسراییلو سره د پرله پسې جګړو او بریاوو له امله یاد پوځ په خپل ولس کې سخت محبوبیت تر لاسه کړی دی. چون د داسې منظم پوځ او تجهیزاتو درلودل تل اسراییلو او ورسره متحدینو ته یې د اندیښنې وړ دی نو ځکه هغوی په وارو وارو هڅه کړې چې پوځ له خپلو خلکو سره واچوي تر څو نه یوازې په ولس کې یې محبوبیت را ټیټ شي بلکې له بلې خوا د پوځ اوسني تشکیلاتو هم له خنډ او ځنډ سره مخامخ شي.

د کمپ ډیویډ تړون څخه مخکې اسراییلو د خپل خالصو عایداتو ۲۳ سلنه په دفاعي چارو لګوله چې د یاد تړون څخه وروسته د دفاعي چارو بودیجه یې ۹ سلنو ته را ټیټه کړه. امریکا او اسراییل پدې پوهېږي چې که په مصر کې د اخوان حکومت پاتې شي ښایي یاده معاهده فسخه کړي چې لدې سره اسراییلو ته داسې سرخوړی جوړولی شي چې په هېڅ بیه به یې قیمت اداء نکړل شي. .له بل لوري مصر له فلسطین سره ګډه پوله لري چې دا هم اسراییلو ته یوه حیاتي موضوع ده ځکه که په مصر کې داسې حکومت راځي چې له اسراییلو سره ښې دوستانه اړیکې و نلري او یا هم مذهبي ریښې و لري، نه یوازې فلسطیني جهادي ډلو ته یو ډاډمن ملګری دی بلکې ور سره ښه مرسته کولی شي، پناه ځایونه ور ته برابرولی شي او تر ټولو مهمه دا چې اسراییلو ته په یوه بنسټیز ګواښ بدلیدلی شي. که دا و نکړي لږ تر لږه ورته یو ډاډمن مرکز خو ګرځېدی شي او په روحي لحاظ خو یې مورال ښه لوړولی شي.له همدې امله هم دی چې اسراییل او متحدین یې تل په مصر نظر لري، مرستې ور سره کوي او هڅه کوي د خلکو له حمایت نه محروم داسې کس د واك په ګدۍ کېنوي چې لومړی خو پوځي وي او دوهم د لویدیځ او اسراییلو ګټو ته د ولس تر ګټو ور پورته ژمن وي.

چلوونکی: عبدالرزاق حبیبي

گلبرگهای ادب

آیا یکی از اینها را هم انجام داده نمیتوانی؟

از ابوذر رضی الله عنه منقول است که: از رسول خدا ص پرسیدم چه چیزی بنده را از آتش می‌رهاند؟
گفت: ایمان به خدا.
گفتم: آیا عملی همراه ایمان وجود ندارد؟
گفت: این عمل وجود دارد که از آنچه خدا موهبت نموده است، بخشش کنی.
گفتم: یا رسول‌الله، اگر آدمی تهیدست بود و چیزی برای دادن نداشت؟
گفت: امر به معروف و نهی از منکر کند.
گفتم: اگر توانائی امر به معروف و نهی از منکر نداشت...؟
گفت: فرد ناواردی را کمک نماید (یعنی کسی را که کاری بلد نیست، صنعتی بیاموزد.
گفتم: یا رسول‌الله اگر در کاری مهارت نداشت چطور؟
فرمود: مظلومی را یاری کند.
گفتم: یا رسول‌الله اگر ضعیف بود و قدرت یاری مظلوم را نداشت چه؟
گفت: آیا نمی‌خواهی رفیقت را نصیحت کنی که از آزار مردم خودداری کند؟
گفتم: ای رسول خدا، اگر چنین کند، به بهشت می‌رود؟
فرمود: هیچ مؤمنی دارای یکی از این خصوصیات پیدا نمی‌شود مگر آن که همان خصیصه دستش را گرفته وارد بهشتش می‌سازد»
(روایت از بیهقی و لفظ حدیث هم از اوست.)

آیا این امانت را قبول کرده میتوانید؟

رسول‌خداص ابوذر غفاری ﷺ را این چنین نصیحت نموده‌اند که: (و إنّها أمانةٌ و إنّها یوم القیامةِ خزیٌ و ندامةٌ إلاّ مَن أخذها بحقّها) 1یعنی:« امارت، امانتی است. و روز قیامت سبب رسوایی و ندامت می گردد (و تنها امیری رسوا و پشیمان نمی گردد که) امارت را به بحق بگیرد و حق امارت را ادا نماید» در روایت دیگری آمده است: (و إنّه مَن یکن أمیراً فإنّه أطول النّاسِ حساباً و أغلظهم عذاباً و مَن لا یکن أمیراً فإنّه من أیسر النّاسِ حساباً و أهونهم عذاباً) یعنی: «هر کس امیر باشد، روز قیامت حسابش بیش از دیگران طول می کشد و بیش‌تر و شدیدتر از آنان عذاب می گردد و هر کس امیر نباشد، آسان‌تر از دیگران از او حساب گرفته می‌شود و عذابش نیز سبک‌تر است.
(از کتاب: ابوبکر، نویسنده: دکتور علی صلابی)

اي فراریان درگاه خداوند!

ای فراریان درگاه خداوند، وقت آن رسیده است که به آستان خداوند بازگردید. و ای غافلان از سرای آخرت، وقت آن است که بیدار گردید و ای بی‌خبران از مرگ، وقت آن است که به خود آیید. و ای مست‌شدگان از محبت دنیا، وقت آن است که به هوش آیید. و ای غوطه‌وران در دریای معاصی، وقت آن است که توبه کنید و به درگاه خداوند بازگردید، و ای ... توبه کنید. قبل از آنکه باب توبه بسته شود. اینکه باب توبه نیز بر کسی مفتوح است، فرصت را غنیمت شمرید که مبادا فرصت از دست رود و عمر شما ضایع و تباه گردد.
(از کتاب توبه، دکتور یوسف قرضاوی)

ده چیز که از دست می دهیم

ترجمه: وحیدالله عزیزی

1. علم ما: بخاطر مفید نیست که بی عمل است.
2. اعمال ما: بخاطر مفید نیستند که بدون صداقت بوده و با ریا همراه اند.
3. ثروت ما: در چیزهای ضایع میشود که برای ما اجر نخواهد داشت، ما پول، مقام و توانایی خود را در چیزهایی به مصرف میرسانم که هیچ فایده در دنیا و آخرت برای ما ندارد.
4. قلوب ما: بخاطر از دست رفته اند که از محبت خداوند خالی اند، و بعوض احساس اشتیاق و محبت او تعالی، توسط محبت چیز های بیهوده پرشده اند.
5. بدن های ما: بخاطری ضایع میشوند آنها را در عبادت و رضای خداوند استفاده نمیکنیم.
6. محبت ما: بخاطر منحرف است، که به طرف الله نبوده بلکه با اشیا و اشخاص دیگر است.
7. وقت ما: بخاطر مفید نیست، که بطور شایسته از آن استفاده نشده است تا گذشته ما را تلافی نماید و آینده ما را تضمین کند.
8. عقل ما: در موضوعات ضایع شده است که برای ما سودمند نیستند، موضوعات که نه برای فرد ما مفید است نه برای جامعه ما و هیچ فایده عملی بر آن مرتب نیست.
9. خدمت ما: خدمت ما برای کسی وقف شده است که او نه ما را به خداوند نزدیک میکند و نه در دنیا برای ما نفع رسانده میتواند.
10. ذکرما: بخاطر مفید نیست که نه بر خود ما اثر دارد نه در قلبهای ما.

اړیکې: habibi@eslahonline.net

ومعلوماتي

رسول الله صلی الله علیه وسلم او نور پیغمبران

که موسی علیه الصلاة والسلام د اوبو سمندر څېرې کړ؛ نو رسول الله صلی الله علیه وسلم د زړونو سمندرونه څېرې کړل او تاریخ ته یې داسې لویان ور وپېژندل چې نومونه یې د تل لپاره ژوندي دي. که الله تعالی د یوشع علیه السلام لپاره لمر له ډوبېدو وروسته بیا را پورته کړ؛ نو د رسول الله صلی الله علیه وسلم په وسیله یې دنیا ته داسې لمر ور وباښه چې هېڅکله نه پرېوځي او که عیسی علیه السلام مړي را ژوندي کول او بیا بېرته مړه کېدل؛ نو رسول الله صلی الله علیه وسلم امتونو ته داسې ژوند ور وباښه چې له هغې وروسته یې مرګ ونه لید...

(له ژونده می دا زده کړل له کتاب څخه)

پام چې دوکه دې نکړي!

پام چې د زاهد اوښکې دې دوکه نکړي، کېدای شي د دنیا د له لاسه ورکولو له امله وي، پام چې د ظالم خندا دې دوکه نکړي، کېدای شي ستا په غاړه کې د پړي اچولو له امله وي، پام چې د خائن په سوله دوکه نشې، کېدای شي په تا کې د نفوذ کولو لپاره وي، حال دا چې ته به چمتو نه وې او پام چې د ښځې په ژړا دوکه نشې، ځکه کېدای شي پر تا د برلاسۍ لپاره وي!

(دکتور مصطفی سباعی)

هم مور او هم پردۍ مزدوره

اوسنۍ زمانه کې ځینې خلک په دې باور دي، چې له سختې اړتیا پرته ښځه د پردۍ مزدورۍ او کار کولو ته وهڅوي او وظیفه لرونکې مېرمن باندې ویاړي، په داسې حال کې چې اولادونه یې بې تربیې لویېږي، له غرب څخه د کاپي کولو پر اساس دا یو جاهلي رواج جوړ شوی دی لکه څنګه چې به د نجلۍ مور او پلار د هلک د کار پوښتنه کوله اوس هلکان هم د نجلۍ د کار پوښتنه کوي او په دې توګه غواړي په راتلونکي کې هم د خپلې مېرمنې حیاء او عفت و لوټي او هم په خپلو ناصالحو اولادونو ټولنه برباد کړي، هغوی چې غواړي په مختلط سیستم کې ښځې او سړي په یوه ځای کې اختلاط وکړي او هر ډول بې بندوباري آزاده او د مېرمنې د یو څو روپیو مزد د ترلاسه کولو لپاره له هر چا سره د اړیکو آزادي او له هرډول پوښتنو آزاده وي، په داسې حالت کې دې هم ښځې او هم خاوندان د یوې سترې تباهۍ منتظر وي، چې چاره یې بیا د یو کس او دوه کسانو په وژلو هم امکان نه لري.

یوه ورځ به رسوا شي

په ژنګه درته وصیت کوم، چې د خپل وخت له ضایع کولو، په ګناه کې د غرقېدو، د مبتذلو فلمونو او سریالونو له کتلو، د موسیقۍ او همدا ډول بدو اشعارو (د جنسي او معاشقې) او دلذت لرونکو مباحو کارونو څخه ځانونه په کلکه وساتې، ځکه دې کارونو په ډېرښت سره د ځینو کسانو حق تلف کړې او هم له سړي واجبات باتې کېږي، د انسان نفس کمزوری او الله تعالی ناراضه کوي، وخت ضایع کوي او د انسان مال او ابرو نه سخته صدمه رسوي، نو ځکه له الله تعالی څخه په ښکاره او پټه توګه وویرېږئ هغه په هر ځای کې حاضر او ناظر وګڼئ، ځکه که تاسو یې هر څومره پټ هم وکړئ، یا به دا خپل د بدن غړي درباندې داسې راشي چې الله تعالی به هغه ټول را ښکاره کړي، بیا به دا خپل د بدن غړي درباندې شاهدي وایي.(دکتور عائض القرنی)

حقیقت آزادی در اسلام

شیخ محمد البنا

منظورم از کلمه‌ی آزدی در این مقاله آن نوع آزادی نیست که اسلام به امت‌ها و ملت‌ها ارزانی داشته است؛ آنان را از اسارت طاغوتیان رها کرده و برایشان قانونی غیر از قانون قدرت و غلبه وضع داده است که در سایه‌ی آن زندگی کنند؛ چرا که سخن در این بخش به درازا می‌انجامد و باید در جای خود به طور جداگانه‌ای بررسی و حق مطلب درباره‌ی آن ادا شود. در این‌جا منظورم آزادی فردی است که از ابتکارات اسلام محسوب می‌شود.

اگر بخواهیم صفحه‌ی درخشانی را که اسلام برای آزادی ستم‌دیدگان از یوق بردگی اربابان و رهایی مظلومان از بند خودکامگان گشوده است مطالعه کنیم، این مثل عرب در ذهن تداعی می‌کند که روزگاری می‌گفتند: «برده‌ات را بر اسب سرکش سوار کن که اگر هلاک شد چه باک و اگر زنده ماند پس مال توست». در آن روزگار قاتل برده قصاص نداشت و ملزم به پرداخت دیه هم نبود. آن‌گاه تصور کن کنیزکی را که در کنار دیواری سست و بی‌حال و دل‌شکسته نشسته است و چیزی بر تن ندارد مگر ژنده پارچه‌ای که صاحبش بر تنش افکنده از همان جنسی که بر پشت اسبش می‌افکند؛ چیزی برای خوردن نمی‌یابد مگر تکه استخوانی که اربابش به سویش پرت می‌کند و آن را برمی‌دارد و چون گربه‌ای گرسنه به دندان می‌گیرد؛ آن‌گاه اربابش را می‌بینی که لباس فاخر ابریشمی به تن دارد و غذای چرب و نرم می‌خورد، بر بستر نرم و گرم می‌خوابد و بر اسبان رهوار سوار می‌شود. اما برده‌ای که شبش را با سیه‌روزی به روز رسانده است اگر بخورد با چهارپایان می‌خورد و اگر بخوابد از بیم حمله‌ی جانوران خواب خوش ندارد و اگر اربابش غذای مناسبی برایش بیاورد تنها به روغنش توجه دارد تا با خوردن آن قدری حال و روزش بهتر و بر نرخش افزوده شود. بردگان هیچ از یک از حقوق زندگان را نداشتند؛ بلکه در حد کالایی بودند که خرید و فروش می‌شدند. تا روزی که خورشید اسلام بر جهان درخشید تا همگان از فضلش بهرمند شوند و از جمله تحفه‌هایش برای بشریت اصلاح حال این مخلوق ستم‌دیده باشد، ظلم و ستم اربابان را از سرشان بردارد و به جای آن عدالت را برایشان به ارمغان آورد و برتری طلبی ارباب بر رعیت را کفران نعمت به شمار آورد:

« وَالله فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ الله يَجْحَدُونَ» [نحل: ۷۱].

خداوند برخی از شما را بر برخی دیگر از نظر روزی برتری داده است آنان که روزی فراوانی بدیشان داده شده است حاضر نیستند که روزی (و ثروت) خود را به بردگان خود بدهند و ایشان را با خود در دارائی (شریک و) مساوی گردانند. آیا نعمت خدا را انکار می‌کنند .

رسول خدا نسبت به بردگان دلسوزی می‌کرد و از بدرفتاری با آنان سخت خشمگین می‌شد. باری مردی نزد ایشان آمد و گفت:ای رسول خدا! کنیزکی داشتم که برایم گوسفند می‌چراند؛ روزی گرگی به گله حمله کرد و گوسفندی را خورد و من هم کنیزک را به باد کتک گرفتم. رسول خدا به حدی خشمگین شد که چهره‌ی مبارکش به سرخی گرایید و فرمود: کنیزک در برابر گرگ چه کاری از دستش برمی‌آید؟ ایشان هم‌چنان این جمله را تکرار می‌کرد تا آنکه مرد مجبور شد کنیزک را آزاد کند. آن‌گاه فرمود: «هر کس کنیزکی را آزاد کند و او را شوهر دهد دو پاداش دارد» این پیام‌های زیبا باعث شد بعدها کنیزان به جایی راه یابند که مادر خلفا و وزرا شوند و شماری نیز به جایی برسند که در سیاست و مدیریت و علوم و ادبیات صاحب‌نظر باشند. مأمون پسر هارون الرشید به مرکز خلافت راه یافت؛ او بر برادرش امین برتری داشت با اینکه مادرش کنیزکی زنگی بود اما زنی عاقل و عارف بود و از هوشمندی و اصالت نظر برخوردار بود.نژاد مادر مأمون از نظر اسلام که بین همه‌ی مردم مساوات و برابری برقرار کرده است و هیچ کس را بر دیگری برتری نداده است مگر با تقوا و عمل، هیچ مانعی پیش پایش نمی‌گذاشت. در اشعار متنبی حکایت برده‌ای آمده است که شاعر او را هجو کرده است به حدی که ضرب‌المثل قرار گرفت و بر زبان‌ها افتاد؛ او گفته بود:

لا تشتری العبد إلا والعصا معه إن العبيد لأنجاس مناكيد

کسی این برده را نخرد مگر اینکه عصا با او باشد بردگان نجس و سیه‌روز هستند.

اما همین برده که کسی جز کافور اخشیدی نبود از سال ۹۶۶ تا ۹۶۸ میلادی بر مصر حکومت کرد. آیا بردگی زنجیری بر پای افراد بسته بود که نتوانند گام‌های بلندی بردارند یا اینکه نتوانند در سرزمین پهناور خداوندی با آزادگان کشمکش کنند و بر سرپرستانشان فایق آیند؟

تاریخ بهترین شاهد و عادل‌ترین حاکم است؛ به تاریخ رجوع کن تا این حقیقت را دریابی و بدانی که اسلام این گروه را از نو خلق کرد و روح تازه‌ای در آنان دمید تا با مردم داد و ستد کنند و توانمندیشان را به جامعه ارائه دهند تا هم جامعه از آنان سود ببرد و هم خود بهرمند شوند. انسان با دیدن نتایج این آزادی دچار حیرت می‌شود؛ آزادی‌ای که خداوند به افراد بخشیده بود چگونه به درونشان راه یافت که هیچ کس بین خود و دیگر فرقی نمی‌گذاشت. بردگان سهم بالایی در گسترش علوم

اسلام داشته‌اند تا جایی که روزگاری به این نتیجه رسیدند که بیشتر ائمه و رهبران دینی و و فقهی از خانواده‌هایی هستند که روزی مادرانشان برده‌ی دیگران بوده‌اند. روزی هشام بن عبدالملک خلیفه‌ی امور از زهری امام الحدیث پرسید: بزرگ مکه کیست؟ زهری گفت: عطاء. گفت: چگونه به اینجایگاه رسیده است؟ گفت: با دیانت و روایت حدیث. هشام گفت: آری هر کس چنان دیانی داشته باشد حق اوست که بزرگ باشد. آن‌گاه خلیفه از یمن پرسید؛ زهری گفت: پیشوای آن‌جا طاووس است. هم‌چنین از مصر والجزایر و خراسان و بصره و کوفه سؤال کرد و همه‌ی این‌ها ولایت‌های حکومت اسلامی آن روزگار بودند و زهری بزرگان این مناطق را برمی‌شمرد و از هر فردی که نام می‌برد هشام می‌پرسید: عرب است یا غیر عرب؟ و زهری پاسخ می‌داد: غیر عرب و از موالی است تا اینکه سخن از نخعی به میان آمد و گفت که او عرب است و هشام گفت: پس این یکی را به سوی من بازگرداندی! به خدا سوگند موالی غیر عرب بر عرب‌ها حکومت می‌کنند و بر منبرها برایشای خطبه می‌خوانند. آری آزادی، باعث می‌شد تا افراد محدود نباشند و خود را از رسیدن به هیچ آرمانی و آرزویی محروم نکنند. این ویژگی بارز اسلام است که مسلمانان را آزاد گذاشت تا از استعدادها و توانمندی‌های خود بهره گیرند. امت‌های پیشین بر بردگان سخت‌گیرترین بودند به طوری که در رکاب لشکرهای فاتح همواره گروهی از بازرگانان و سوداگران حرکت می‌کردند تا مردان و زنان و کودکان ملت‌های مغلوب را با بهترین شرایط خریداری کنند و بدترین ظلم و ستم را در حق آن مظلومان روا دارند، آنان را موجوداتی بدون روح و اراده قرار دهند تا استعدادشان خشک شود و آرمان و آرزویشان در دل بمیرد و در زندگی نه هدفی برایشان باقی بماند و نه امیدی.

اسلام آمد و بردگان را تحت کفالت و سرپرستی اربابان قرار داد همانند کفالت فرد نابالغ و ولایت بر کودکان. این کفالت و ولایت برده را از مفهوم برادری دینی با ارباب خود خارج نمی‌کرد؛ برده برادری آزاد بود و بردگی عنوانی ظاهری یا آن گونه که گفته‌اند رسمی بود و از چیزی که به آزادگان تعلق می‌گرفت محروم نمی‌شد. حتی آنان در تربیت و آموزش که اصل برتری انسان‌ها است با هم مشارکت داشتند. در شریعت پاک اسلام آمده است که تربیت و آموزش باید عمومیت داشته باشد تا همه‌ی طبقات بشر در هر جا و مکانی بتوانند از مزایای آن استفاده کنند. بردگان از این امر مستثنی نبودند؛ رفتار با بردگان تنها شامل دلسوزی و عدم اهانت به آنان نمی‌شد بلکه جنبه‌ی معنوی هم داشت و آن عبارت بود از تربیت و آموزش. مسأله‌ی آموزش به کنیزک که پیش‌تر بیان شد بهترین دلیل بر این مدعاست و اگر این مسأله را با قانون مخصوص سیاه‌پوستان در مستعمرات فرانسوی مقایسه کنیم خواهیم فهمید که حقیقتا اسلام دین آزادی است و کسی که صاحب انصاف باشد و اهل لجاجت و جدل نباشد نباید در این قضیه کوچک‌ترین شکی به دل راه دهد. قانون ویژه‌ی سیاه‌پوستان آنان را از حضور در فرانسه و آموزش در آن محروم کرده بود و همانند این قانون در بسیاری از کشورها که خود را صاحب تمدن و پیشرفت می‌دانند به چشم می‌خورد. این گونه قوانین این گروه از انسان‌ها را از دست‌یابی به دست‌آوردهای بشری محروم کرده است [امروزه نیز در فرانسه بر اساس قانون، عرب‌های اصیل و سیاه‌پوستان از فعالیت‌های ورزشی محروم هستند و در مدارس ورزشی و باشگاه‌های فوتبال درصد مشخصی برای آنان در نظر گرفته‌اند. این قانون با اعتراض‌های زیادی روبرو شد با این حال در خفا هم‌چنان اجرا می‌شود] و نگذاشته است از فطرت و سرشتی که خداوند به آنان بخشیده است به طور کامل استفاده کنند از این رو در میان آنان کمتر عالم، رهبر، پادشاه یا مدیری پای به عرصه نگذاشه است...

اما اسلام درها را به روی این گروه باز گذاشته است تا از استعدادهای درخشان خود در هر زمینه‌ای استفاده کنند؛ در تاریخ آمده است که ابوعبیده با لشکرش بیت المقدس را محاصره و کار را بر ساکنان شهر دشوار کرده بود. وقتی که شرایط بر آنان سخت شد و آماده‌ی تسلیم شدند، بطریک درخواست کرد که به وی اجازه دهند شروطش را با شخص عمررضی الله عنه منعقد کند؛ خلیفه این درخواست را پذیرفت و همراه با غلام خود به سمت قدس به راه افتاد؛ آن دو تنها یک ش‌تر در اختیار داشتند و نوبتی بر آن سوار می‌شدند تا وقتی که به شهر رسیدند نوبت سوار شدن غلام بود؛ خلیفه او را سوار بر ش‌تر کرد و خود در رکاب او پیاده حرکت کرد تا به اردوگاه ابوعبیده رسیدند. در این‌جا خلیفه قانون مردانگی و برادری را با غلام خود رعایت کرد و برای خود حق ویژه‌ای قایل نشد. عرب‌های آزاده این واقعیت‌ها را به چشم خود می‌دیدند و ابوتمام در حماسه‌ی خود گفته است:

أنـــخها فـأردفه فإن حملتكما فـذاک وإن كان العقاب فعاقب

شتر را بخوابان و با او سوار شو اگر شما را برد چه خوب و اگر نیاز بود نوبتی سوار شوید پس چنین کن. عمر عادل رضی الله عنه نپذیرفت که تنها خود سواره باشد بلکه با غلام به نوبت سوار می‌شدند. این صحنه ابوعبیده را به حیرت انداخت و نگران آن شد که ساکنان بیت المقدس با دیدن خلیفه او را تحقیر کنند. بنابراین به خلیفه گفت: فکر می‌کنم این کار تو چندان پسندیده نباشد چرا که همه‌ی نگاه‌ها متوجه توست. عمررضی الله عنه با تندی گفت: این حرف را کسی غیر از تو نگفته است و ممکن است همین موضع تو مسلمانان را از رحمت خدا محروم کند؛ ما خوارترین و پست‌ترین مردم بودیم در قالب گروه‌های اندک و پراکنده؛ اما خداوند ما را به وسیله‌ی اسلام عزت داد و اگر در جای دیگری غیر از اسلام به دنبال عزت باشیم خداوند در همان‌جا ما را خوار خواهد کرد. ابن اثیر در بخش حوادث سال هشدهم هجری آورده است: عمررضی الله عنه برای آموزش علم فرایض به شام سفر کرد و علی رضی الله عنه را در مدینه به جای خود نشاند.

وقتی به شام نزدیک شد سوار بر شترش شد و خزی پشت و رو بر تن داشت و غلامش نیز بر مرکب خود سوار بود. وقتی مردم به دیدنشان آمدند پرسیدند: خلیفه کجاست؟ گفت: نزد شما یعنی من هستم. ابوعبیده یک‌صد هزار تن از مردان برگزیده‌ی قریش از اقوام و بستگان رسول خدا (ص) را برای گشودن حلب اعزام کرد و یک نفر از زنگیان را به ریاست آن‌ها گمارد. آیا آن عزت و احترامی که رهبران مسلمان برای بردگان قایل بودند در تاریخ امت‌ها و ملت‌های دیگر سابقه داشته است؟ آنان رهبرانی بودند که احکام اسلام را اجرا می‌کردند و کاملا از آن آگاه بودند؛ زیرا آن را از سرچشمه‌ی زلال نبوی گرفته بودند دهان به دهان بدون تغییر و تحریف. آیا در باب بردگی انسان‌ها دینی آزادتر و گسترده‌تر از اسلام یافت می‌شود؟

قسمت پنجم

میانه روی و اعتدال شاخص وزین آموزه‌های اسلامی

حمزه خان بیگی

سخنان آنان را به پیامبر رساندند. وپیامبر (ص) درباره خودش می‌فرماید:

«أمّا أنا فَأُصَلّی وَأنَامُ وَأصُومُ وَأُفْطِرُ وَأتَزَوّجُ النِّسَاءَ فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنّتِی فَلَیْسَ »(مِنِّی مُتّفَقٌ عَلَیهِ. أخرجه): البخاری، ج۷، ص۲، شماره حدیث ۵۰۶۳،

باب نکاح؛ مسلم، ج۴، ص۱۲۹، شماره حدیث ۱۴۰۱؛ صحیح جامع الصغیر، شماره حدیث ۱۶۱۱)

(اما من روزه می‌گیرم و افطار می‌کنم، پاسی از شب را عبادت می‌کنم و بقیه آن را می‌خوابم. و ازدواج را ترک نکرده‌ام، هرکس از سنت من روی بگرداند از من نیست).

مفهوم احادیث مذکور به ما می‌آموزد که شایسته نیست در دین الله چه در دعوت دیگران، به سوی اسلام یا در اعمال خصوصی خویش افراط ورزیده، بلکه باید خویشتن را به خصوصیات قرآنی امت وسط آراسته کرد، همانگونه که خداوند حکیم ما را به آن امر نموده و مورد سفارش رسول الله (ص) در سنت صحیح نبوی است.

و رسول الله (ص) به اصحابش (رض) می‌فرماید: «لَا تُطْرُونِی کَمَا أَطْرَتْ النّصَارَی عِیسَی ابْنَ مَرْیَمَ (ع) فَإِنّمَا أَنَا عَبْدُهُ فَقُولُوا عَبْدُ اللّهِ وَرَسُولُهُ» (البخاری، ۱۴۲۲هـ. ق، ج۴، ص۱۶۷، بَابُ مَنْ انْتَظَرَ حَتّی تُدْفَنَ)

«در مورد من همانگونه که مسیحیت در مورد عیسی پسر مریم انجام دادند افراط نکنید. چون من تنها بنده خدا هستم پس بگویید: بنده خدا و رسولش»

در اثنای مراسم حج هنگام برگشتن از مزدلفه به سوی منی مقداری سنگریزه به دست گرفت و فرمود:

«أَیّهَا النّاسُ بِأَمْثَالَ هَؤُلَاءِ فَارْمُوا و إِیّاکُمْ وَالْغُلُوّ فِی الدّینِ» (ابن ماجه، ج۲، ص۱۰۰۸، شماره حدیث۳۰۲۹، بَابُ قَدْرِ، حَصَی الرّمْیِ)

«ای مردم رمی جمرات را با امثال این سنگریزه‌ها انجام دهید و زنهار، از غلو و افراط در دین خودداری کنید»

ام‌المؤمنین عائشه (رض) می‌فرماید:

«وَکَانَ رَسُولُ اللهِ صَلّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلّمَ، یُحِبُّ مَا خَفّ عَلَی النّاسِ مِنَ الْفَرَائِضِ». (مسند احمد، ج۶، ص ۱۶۸)

یعنی: «پیامبر (ص) آن چیزی که بر مردم آسان بود دوست می‌داشت»

وعن عائشة (رض): أنّ النّبیّ (ص) دخل عَلَیْهَا وعِندها امرأةٌ، قَالَ: «مَنْ هذِهِ؟» قَالَتْ: هذِهِ فُلَانَةُ تَذْکُرُ مِنْ صَلاتِهَا. قَالَ: «مه، عَلَیْکُمْ بِمَا تُطِیقُونَ، فَوالله لاَ یَمَلُّ اللهُ حَتّی تَمَلُّوا» وکَانَ أَحَبُّ الدّینِ إِلَیْهِ مَا دَاوَمَ صَاحِبُهُ عَلَیهِ. مُتّفَقٌ عَلَیهِ. (البخاری، ج۱، ص۱۷، شماره حدیث ۴۳، مبحث ایمان؛ مسلم، ج۲، ص۱۸۹، شماره حدیث ۷۸۵ و ۲۲۱، باب صلاة المسافرین)

ازام المؤمنین روایت شده که پیامبر (ص) بر او وارد شد در حالیکه زنی نزد او حضور داشت. فرمودک این زن کیست؟ام المؤمنین عرض کرد: زنی هست که زیاد نمازهای سنت را می‌خواند، پیامبر (ص) فرمود: «مهْ، عَلَیْکُمْ بِمَا تُطِیقُونَ، فَوالله لاَ یَمَلُّ اللهُ حَتّی تَمَلُّوا» یعنی: «نه، چنین نکنید، بلکه آنچه در توان دارید انجام دهید، بخدا قسم، آنگاه که شما ملول و درمانده می‌شوید، خداوند نیز ملول و ناراحت می‌شود»

کلمه «مَه» برای زجر و منع است و رسول خدا (ص) عابدان را از تحمل مشقت و فشار شدید در عبادت برحذر می‌دارد و اجازه نمی‌دهد مکه نفس خود را بیش حد در تنگنا قرار دهند. چرا که با دوام بر عبادت کم، دوام اطاعت و برکت آن افزایش می‌یابد.

هدف از عبادت و فرمانبرداری از خداوند پابرجا ماندن نفس بر راه است و محافظت نمودن از نفس تا دچار کجی و انحراف نشود؛ پس منظور از عبادت، زیاد فرو رفتن در عبادت و شمارش تعداد رکعات نماز و ... نیست. بلکه باید محکم‌کاری نمود وبه تقرّب إلی الله و استقامت بر آن توجه کرد و به هیچ وجه نباید به تعداد و مقدار (کمیّت) توجه شود و باید به اندازه توانایی، عبادت کرد. زیرا استقامت با عبادتی سهل و آسان هم حاصل می‌شود، انجام عبادتی کم، نفس را آگاه نموده و لذت عبادت را به خاطر رعایت اعتدال در آن می‌چشاند.

زیرا انسان وقتی که در انجام عبادت دچار مشقت و ناراحتی شود لذت عبادت را از دست می‌دهد و از مظاهر خشوع دور می‌شود.

دین اسلام طاعات و عباداتی برای ما تعیین نموده که با طبیعت هر انسانی سازگاری دارد، و دل و درون آدمی به واسطه آن انشراح پیدا می‌کند. یکی از مواردی که باعث تندروی و سخت‌گیری در دین می‌شود، ناآگاهی و جهل به دین و عدم آگاهی به مقاصد شریعت و در یک کلمه ضعف علم می‌باشد؛ و چه بسا بعضی مواقع آرزوهای نفسانی باعث چنین برخوردهایی نامطلوب با امور عبادی می‌شود.

در حدیث صحیح آمده که پیامبر (ص) فرمود:

«إِنّ الدّینَ یُسْرٌ وَلَنْ یُشَادّ الدّینَ أَحَدٌ إِلّا غَلَبَهُ فَسَدّدُوا وَقَارِبُوا وَأَبْشِرُوا وَاسْتَعِینُوا بِالْغَدْوَةِ وَالرّوْحَةِ وَشَیْءٍ مِنْ الدّلْجَةِ» (رواه البخاری، ریاض العالمین، ص ۱۱۸، شماره حدیث ۵۱؛ البخاری، ج۱، ص۱۶، شماره حدیث ۳۹)

ترجمه: «در دین آسانی است و کسی که با دین به مقابله برخیزد و سختگیری کند ناکام و مغلوب می‌گردد. پس حق را طلب نموده و خود را به آن نزدیک ساخته و شاد باشید و از حرکت صبگاهی و شامگاهی و آخر شب یاری جوی. و در روایتی از وی آمده حق را طلب نموده خود را بدان نزدیک ساخته و در صبحگاه و شام‌گاه و آخر شب عمل کرده و میانه‌روی کنید تا به مقصد برسید»

ابن منیّر می‌گوید: این حدیث یکی از نشانه‌های پیامبری است زیرا همه ما دیده‌ایم و هم کسانی که قبل از ما بوده‌اند دیده‌اند که: هر سخت‌گیر و تندروی شکست خورده است. در اینجا منظور ما منع کمال‌طلبی و عبادت در دین نیست. بلکه چنین چیزی پسندیده است، بلکه هدف ما مبارزه با افراط‌گری‌هایی است که به سستی و ملالت منجر می‌شود و زیاده‌روی در مستحباتی است که باعث ترک واجب می‌شود .

افغانستان د لوبو په ډګر کې د بریالیتوب په لور

افغانستان په لومړي ځل د آسیا تر ټولو تکړه او د کرکټ د نړیوالې شورا د بشپړغړیتوب لرونکو هېوادونو سره په یوه صف کې د آسیا په جام کې و لوېېد او کرکټ د نړیوالو کارپوهانو په وینا په دې لوبو کې افغانستان په ښه توګه و ځلېد.

د افغانستان د کرکټ ملي لوېډلې په خپل تاریخ کې د کرکټ د نړیوالې شوراء د یو بشپړ غړیتوب لرونکي هېواد بنګله دېش ته ماتې ورکړه او په دې سره د کرکټ د نړۍ د دولسو پیاوړو ټیمونو لست ته د افغانستان نوم هم اضافه شو.

د رسنیو دراپورونو له مخې د افغانستان د کرکټ ملي لوېډلې په خپل وار بیټنګ یا توپ وهنه وکړه او په ټاکل شویو ۵۰ اورونو کې یې د ۶ لوبغاړو په سوزېدو ۲۵۴ منډې وکړې او په دې توګه یې بنګله دېش هېواد ته ۲۵۵ منډې هدف و ټاکه.

په ځواب کې د بنګله دېش ټیم د خپلو ټولو لوبغاړو په سوزېدو ونه توانید چې ټاکل شوی هدف ترلاسه کړي او په دې توګه ټول لوبغاړي یې په ۲۲۲ منډو وسوزېدل او افغانستان په تاریخ کې په لومړي ځل له خپل ځانه پورته یو تکړه ټیم ته ماتې ورکړه.

که څه هم افغانستان د آسیا د درې نورو هېوادونو هندوستان، پاکستان او سریلنکا سره لوبې وکړې خو د کارپوهانو په وینا د افغانستان د توپ وهنې د برخې کمزورتیا، د بال نیولو کمزورتیا او د لوبې پرمهال تر فشار لاندې راتلل هغه ټکي و، چې افغان لوېډلې ونه کړی شو، چې یادو ټیمونو ته لوړ هدف ورکړي او یا هم هغوی مات کړي، خو دوی وایي چې که افغان لوېډله په همدې ډول پرمخ روانه وي نو لرې نه ده، چې ډېر زر به د نړۍ پیاوړې لوېډلې ماتې کړي.

له بلې خوا د افغانستان د ۱۹ کلونو څخه د ټیټ عمر درلودونکو ځوانانو د کرکټ په نړیوال جام کې د کرکټ د نړۍ تکړه ټیمو ته په ماتې ورکولو سره د شپاړس ټیمونو ترمنځ ۷ مقام ترلاسه کړ او نړۍ ته یې وښوده، چې افغانان یواځې په جنګ نه بلکې په هره برخه کې وړتیا لري خو امکانات او نه پاملرنه لامل شوي دي چې د هېواد د ځوانانو استعدادونه له رشد څخه پاتې شي.

د افغانستان د فوټبال فیډرېشن وایي، چې د پاکستان او تاجکستان په ګډون له ځینو هېوادونو یې د دوستانه لوبې د کولو غوښتنې کړي دي خو هغوی یې دغه غوښتنې رد کړي دي، د فدراسیون په وینا چې د هغوی د رد لامل د افغانستان د فوټبال له ملي ټیم څخه وېره ده، ځکه چې هغوی نه غواړي د افغانستان د فوټبال د ټیم څخه د ماتې خوړلو له لامله د خپلو لوبغاړو روحیه یې کمزورې شي او په را روان د اسیا په چلنج کپ کې د افغانستان تر اغېزې لاندې راشي.

خو د فوټبال فدراسیون وایي چې دوی د کرغزستان له هېواد سره په دې توافق کړی دی، چې د افغانستان په کوربه توب به یوه دوستانه لوبه د اپرېل په میاشت کې کېږي، چې دا هم د افغانستان لپاره ستر ویاړ دی، چې د نړۍ لوېډلې دلته د لوبو لپاره راځي.

جمعیت اصلاح افغانستان او د اصلاح رسنیز ګروپ اداره او کارکونکي د کرکټ ملي ټیم د وروستۍ بریا له امله دزړه له کومې، دکرکټ ملي ټیم او ټولو هېوادوالو او د لوبو مینه والو ته مبارکي وایي او هم د لوبو په ټولو ډګرونو کې د هغوی د لاریاتو بریاوو لپاره لاس په دعا دي، او په دې هیله دي، چې څه ډول چې د لوبو او ورزش په ډګر کې د افغانانو دغه پرله پسې بریاوې تر دې دمه د ګران هېواد او درنو هېوادوالو د نوم اوچتولو او افتخار سبب شوې دي، تر دې وروسته به هم دا بریاوې د افغانانو تر منځ د ملي وحدت د پیاوړتیا او له روانو ناورینونو د ګران هېواد په وېستلو کې مرستندویې واقع شي.

گزارش از: قاری بسم الله

کنفرانس وحدت ملی ومبارزه با تعصبات

درشهرایبک تدویریافت

شهرایبک سمنگان به همانند سایرشهرهای کشورشاهد هفته ی وحدت ملی و مبارزه با تعصبات بود.

وحدت و همگرایی که از نیازمندی های اساسی ملت ماست و در این مقطع حساس بر همه لازم است که برای احیای این ارزش به قدر توان تلاش نمایند. برای تحقق این ارزش و ادای فریضه دینی، مردم با احساس شهرایبک مرکز ولایت سمنگان و جوانان با احساس در کنار دفترساحوی جمعیت اصلاح – سمنگان- قرار گرفته برای ادای این وجیبه همگام پیش رفتند.

در اخیر هفته وحدت ملی و مبارزه علیه تعصبات محفلی شکوهمند نیز تدویریافت که در آن جمعی از علما، محاسن سفیدان و جوانان حضور بهم رسانیده بودند.

ابتدا محفل با تلاوت قرآن کریم توسط قاری دلاور شروع گردید، سپس محترم مولوی عبدالجبار رشته سخن را بدست گرفته پیرامون موضوع وحدت صحبت کردند و مردم را به یکپارچگی و همگرایی فراخواندند و همچنان سخنران دیگر محفل محترم مولوی عبدالمالک بود، ایشان نیز نیازمهم در این شرایط حساس کشور را وحدت و همبستگی ملت خواندند و ترکیز داشتند که در این حالتی که دچار بحران هستیم و مورد تهاجم قرار گرفته ایم، ضرورت جدی احساس می شود که در کنار هم باشیم، تعصبات قومی، زبانی و نژادی را کنار زنیم و برادروار در پهلو هم بوده و از ارزش های خود دفاع کنیم.

قاری سیف الدین سعادت سخنران دیگر محفل بودند، ایشان نیز فقدان وحدت و زنده بودن تعصبات در میان ملت را بزرگ ترین مرضی خواندند که به گونه ی تدریج این جامعه را به سوی هلاکت می کشاند و همه هست و بود این سرزمین را به نابودی سوق می دهد. و در اخیر محترم استاد شجاع الدین رشته صحبت را بدست گرفته ایشان نیز در روشنایی آموزه های اسلامی تماسی به اضرار اجتماعی و دینی تعصبات پرداختند. محفل با دعائیه پایان یافت.

په جلال آباد کې د قرآن پوهنې کلنۍ اجتماع پای ته ورسېده

راپور: اصلاح رسنیز گروپ ـ جلال آباد / عبدالصبور مبارز

د یکشنبې د کب (حوت) په څلورمه نېټه په جلال آباد ښار عیدگاه کې د جمعیت اصلاح افغانستان له خوا د قرآن پوهنې کلنۍ اجتماع پیل شوه چې د کب (حوت) تر نهمې نېټې پورې یې دوام وکړ، یاده اجتماع

د ماسپښین په دوه بجو د قاري عبدالله نوري له خوا د قرآن کریم په مبارکو آیتونو پیل او ورپسې دننگرهار پوهنتون استاد دوکتور نجیب الله صالح د حدیثو لنډ درس وړاندې کړ، وروسته شیخ القرآن مولوي عبدالصبور د موضوع سره سم د اسلامي اخوت او ورورگلوۍ درس وړاندې کړ، او ویې ویل: نسبي ورورگلوي له دیني ورورگلوي نه قوي او محکمه نه ده او دا ځکه چې په اسلامي تاریخ کې په دی اړه ښې نمونې لرو حضرت ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه ته خپل زوی وایي، چې پلاره په جنگ کې مې توره وارولې چې ومې کتل ته ویې نو زر مې توره لرې کړه ما ویل دا خو مې پلار دی خو پلار ورته ځواب کې وایي، چې ای بچیه! که زما د تورې لاندې راغلی وې نو ما به د اسلام لپاره په تا گذار کړی وی.

·پخپل مسلمان ورور باندې بدگماني مه کوئ ځکه بعضې گمانونه گناه ده.

- د خپل مسلمان ورور تجسس مه کوئ.
- د خپل مسلمان ورور عیبونه مه لټوئ.
- د دېوال په چاود کې د چا کور او اطاق ته مه گورئ.
- مؤمنانو باندې تر هغې د خیر گمان کوئ تر څو یې شر ښکاره او واضحه شوی نه وي.
- د خپل مؤمن ورور غیبت مه کوئ آیا تاسو دا خوښوئ چې د خپل مړه ورور غوښې وخورئ.
- مؤمنان د مؤمنانو او کفار د کفارو دوستان دي، که کفار د مسلمانانو په خلاف اتحاد کوي نو په مسلمانانو خو اتحاد او اتفاق فرض او لازمي دی.
- همدارنگه د خپل مسلمان ورور سره په نېکۍ کې مرسته کوئ (وتعاونوا علی البر والتقوی ولاتعاونوا علی الاثم والعدوان)
- خپل مسلمان ورور ظلم ته مه پرېږدئ.
- خپل مسلمان ورور سره نرمي کوئ رسول الله صل الله علیه وسلم به د کافرانو په خلاف سخت وو او د مسلمانانو لپاره به مهربان او رحم کوونکی وو.
- یو مسلمان ورور باید د بل مسلمان ورور نه د انتقام اخستلو فکر و نه کړي بلکې هغه ته عفوه وکړي.
- یو مسلمان باید د بل مسلمان لپاره حق ووایي، که څه هم یې سر ته خطر وي.
- یو مسلمان باید د بل مسلمان سره حسد و نه کړي.

د یادې اجتماع لمړۍ ورځ د مازیگر په ۴ بجو د مولوی صیب عبدالصبور په دعایه سره پای ته ورسېده.

پاتې دې نه وي چې په یاده اجتماع کې د جلال آباد ښار په گډون دلرو پرتو ولسوالیو او نورو ولایتونو وگړو هم گډون کړی وو.

دوهمه ورځ

د اجتماع دوهمې ورځ پیل هم دقاري عبدالله له لوري د قرآن کریم په مبارکو آیاتونو وشو، چې وروسته بیا دننگرهار پوهنتون استاد دوکتور نجیب الله صالح د حدیثو لنډ درس وړاندې کړ، چې له یاد درس نه وروسته شیخ القرآن مولوي صاحب عبدالصبور د موضوع سره سم په امربالمعروف او نهی عن المنکر خبرې وکړي او په زرگونو گډونوالوته یې خپل مسؤولیت ورپه گوته کړو.

درېیمه ورځ

د قرآن پوهنی د کلنۍ اجتماع درېیمه ورځ د حوت د میاشتې په شپږمه نېټه د سه شنبې په ورځ د ماسپښین په ۲ بجو او دېرشو دقیقو د استاد شیرزاد عزیزي په تلاوت سره پیل شوه.

یادې اجتماع ته د حدیثو درس د نهاد جوانان مسلمان رئیس دکتور رحمت الله زاهد وړاندې کړ او ویې ویل: مسلمان د پاکوالي خیال ساتي او پاکوالی د ایمان برخه ده، د مسلمان چاپیریال باید پاك وي، لباس یې باید پاك وي، د اوسېدو ځای یې باید پاك وي او همدارنگه خپل ټول ژوند کې د پاکوالي خیال وساتي.

نوموړي زیاته کړه: د مسلمان پاکوالی په دوه ډوله دی، یو ظاهري پاکوالی دی او بل باطني پاکوالی دی، د مسلمان باطن هم باید پاك وي، د مسلمان زړه باید له حسد او کینې او نورو ټولو چټلیو پاك وي او د باطن د پاکوالي لپاره تزکیه نفس ته ضرورت دی او هغه بیا په خپل وار سره وسایل لري.

ددرېیمې ورځی درس د (رشوت او فساد د اسلام له نظره) په موضوع باندې ؤ، شیخ القران مولانا عبدالصبور وویل: اسلام انسانان تشویقوي ترڅو له جایزو لارو روزي لاس ته راوړي او د هغې وسایل یې هم ورته ښودلي دي رسول الله صل الله علیه وسلم فرمایي الله تعالی هغه کس خوښوي چې کسبي وي، کسب ولري، همدارنگه بل ځای کې راځي

(الکاسب حبیب الله) په بل حدیث شریف کې راځي، الله تعالی هغه کس خوښوي چې په خپل کسب او تجارت کې دوکه او تقلب نه کوي او دروغ نه وايي، په بل حدیث شریف کې راځي (من غشنا فلیس منا) څوك چې دوکه کوي له مونږ نه، نه دی بل حدیث شریف کی راځي، غوره ډوډۍ هغه ده چی سړی یې په خپل لاس وګټي او بیا یې وخوري.

څلورمه ورځ

د یادې اجتماع څلورمه ورځ د حوت د میاشتې په ۷ نېټه د ماسپښین په دوه بجو او دېرشو دقیقو د مولوي عتیق الله ثاقب په تلاوت سره پیل شوه.

د ننګرهار پوهنتون د شرعیاتو پوهنځي استاد دکتور نجیب الله صالح یادې اجتماع ته د حدیثو درس وړاندې کړ، نوموړي په خپل درس کې وویل: حضرت ابوهریرة رضی الله عنه روایت کوي چې رسول الله صل الله علیه وسلم وفرمایل: څوك چې د یوه بی وزله مسلمان سره مرسته کوي الله تعالی به د هغه مرسته وکړي، یو مسلمان باید د بل مسلمان سره مرسته وکړي، د هغه عیبونه را ونه سپړي، په هغه پرده واچوي او د یو مسلمان د لاس او خولې نه باید بل مسلمان په امن وي.

په افغانستان کې د مجمع علمي علماء افغانستان مشر شیخ القرآن مولوي عبدالصبور یادې اجتماع ته د څلورمې ورځې درس د (آخرت فکر) تر عنوان لاندې وړاندې کړ، مولوي صیب په خپلو خبرو کې وفرمایل : انسانان دې نړۍ ته د یو هدف او مقصد لپاره راغلي دي او هغه هم د الله تعالی عبادت دی، دا نړۍ زمونږ لپاره د امتحان ډګر دی، مونږ باید په دې نړۍ کې د یو مسافر په توګه ژوند وکړو او دا نړۍ د آخرت لپاره مزرعه وګرځوو زمونږ اصلي هدف د الله(جل جلاله) په ځمکه د الله د نظام حاکمول دي او باید دې دنیا کې ددې لپاره کار وکړو.

پنځمه ورځ

د یادی اجتماع پنځمه ورځ د حوت د میاشتې په اتمه نېټه پنجشنبه د ماسپښین په ۲ بجو پیل شوه، شیخ القرآن مولانا عبدالصبور(د مسلمانو ښځو د ځانګړنو) تر عنوان لاندې درس وړاندې کړ، مولوي صیب په خپلو خبرو کې د ښځو ټولو مسایلو باندې لکه حیاء، شرف، عزت، اخلاق، دعوت او اطاعت خبرې وکړې.

شپږمه او وروستۍ ورځ

د قرآن پوهنې د اجتماع وروستۍ ورځ د روان هجري کال د حوت د میاشتې په نهمه نېټه د ماسپښین په دوه بجو د جمعې په مبارکه ورځ د قاري عبدالله نوري په تلاوت پیل شوه، وروسته د ننګرهار پوهنتون استاد پوهندوی مولوي محمد شریف رحماني د حدیثو درس وړاندې کړ.

وروسته د یادې اجتماع مدرس شیخ القرآن مولانا عبدالصبور خپل درس (د ملتونو او قومونو د زوال لاملونه) ترعنوان لاندې موضوع باندې وړاندې کړ او پدې اړه یی تفصیلي رڼا واچوله.

د جمعیت اصلاح د مرکزي شورا غړي مولوي محمد نعیم جلیلي هم یادې اجتماع ته خپله وینا واوروله او دقرآن کریم په اړه یې د خلکو په مسؤولیتونو خبرې وکړې.

وروسته بیا په ختیځ زون کې د علماو د شورا مشر مولوي حمیدالله خبرې وکړې او ویې ویل: دا زمونږ د ټولو مسؤولیت دی چې د قرآن د حاکمیت لپاره کار وکړي ترڅنګ یې له جمعیت اصلاح څخه مننه وکړه

چی دا ډول پروګرامونه او برنامې د خلکو د اصلاح لپاره په لاره اچوي او د دوی مسؤولیت ورپه ګوته کوي.

د جمعیت اصلاح د دعوت او ارشاد مسؤول استاد عبدالفتاح جواد هم یادې اجتماع ته وینا واوروله، د جمعیت اصلاح په فعالیتونو یې رڼا واچوله او د قرآن پوهنې په لړیو یې خبرې وکړې او زیاته یې کړه، چې سږ کال جمعیت اصلاح په ټول افغانستان کی نږدې ۲۵ دا ډول اجتماعات په لاره اچولي دي.

هغه زیاته کړه: جمعیت اصلاح ستاسې په ملاتړ او ستاسې له متن څخه داسې قوي او منظم صف جوړول غواړي، چې په هېواد کې د بې دینۍ، فساد او بدۍ مخه ونیسي.

وروسته د جمعیت اصلاح د ختیځ زون مسؤول استاد عبدالرحیم صراف یادې اجتماع ته خبرې وکړې، او ویې ویل: مونږ غواړو د ملت په اصلاح کې هر اړخیزه وسیله په کار واچوو تر څو په راتلونکي کې داسې یو افغانستان ولرو چی د اسلام په جامه سنبال او اسلامي نظام په کې حاکم وي.

په پای کې د جمعیت اصلاح د جلال آباد ځانګې مسؤول استاد نعمت رسول نعمتیار له ټولو ورونو او خویندو مننه وکړه چې په ډېره مینه او خلوص یې په دې اجتماع کې برخه واخیسته.

په اجتماع کی یو ننداړتون هم په لاره اچول شوی ؤ، چی د هېواد تولیدي توکي په کې ننداري ته وړاندې شوي وو.

د یادونې وړ ده چې د قرآن پوهنې په دې کلنۍ اجتماع کې لسګونه زره خویندو او ورونو برخه اخیستې وه.

اجتماع د مازدیګر په څلورو بجو او دېرشو دقیقو د مولوي صیب عبدالصبور په اجتماعي دعا سره پای ته ورسېده.

دعا و نیایش به درگاه الله سبحان

نوشته: د. عبد الرحمن البر
ترجمه: عبدالخالق احسان

ستایش الله متعال را سزاست که ذکر کننده را فراموش نمی کند، دعا کننده را خوار نمی سازد، کسی را که به او توکل کند به دیگری نمی سپارد. ستایش ذاتی را سزد که منبع اعتماد ماست؛ آنگاه که تمام وسایل دست داشته ما قطع می شود، او تمام امید ماست؛ آنگاه که نسبت به اعمال مان بدگمان می شویم. ستایش پروردگار عالم را که در وقت سختی ها، ضرر را از ما بر طرف می کند، پاداش و جزای نیکی را به نیکوترین وجه می دهد و در مقابل شکیبایی نجات و پیروزی را نصیب می گرداند.

ترا به پاکی یاد می کنیم؛ این بلند مرتبه، بزرگوار، آفریدگار، مهربان، عزیز و جبار. پاک است ذاتی که آسمانها و تمام اطراف آن، دریا ها با امواج خروشان، کوها با پژواک شان، ماهیان با زبان شان، ستارگان آسمان با برج های شان، درختان با شاخه ها و میوه های شان، هفت آسمان و هفت زمین و کسانی که در آنها زندگی می کنند؛ تسبیح او را می گویند. پاک است پروردگاری که تمام مخلوقاتش همیشه به تسبیح و تقدیس او مشغول اند.

پروردگارا! احوال ما بر تو پنهان نیست، ضعف و ناتوانی ما نزدت آشکار است، هیچ تحولی و نیرومندی نیست؛ مگر نزد خودت. ما فقط بخاطر رضای تو، نصرت شریعتت، برافراشتن بیرق دینت، عزتمندی سرزمین های مان و حفظ آزادی و حرمت های مان؛ بیرون شدیم. پروردگارا! پیروزی آشکاری نصیب مان کن، به راه راست هدایت مان نما، ما را نصرت بده، نعمتت را بر ما تمام کن، بر دلهای ما آرامش را حاکم فرما، فضل و رحمتت را بر ما بگستران و گشایش قریب و عاجلی نصیب مان بگردان.

ای روشنی دهنده آسمانها و زمین، این استوارکننده آسمانها و زمین، ای برپادارنده آسمانها و زمین، ای زینت دهنده آسمانها و زمین، این زیبایی دهنده آسمانها و زمین، ای آفریننده آسمانها و زمین، ای دارنده جلال و عظمت، ای فریادرس فریاد خواهان، ای نهایت شوق عبادت کنندگان، ای برطرف کننده اندوه از اندوهگینان، ای خوشحال کننده اندوه سوگواران، ای فریاد رس دادخواهان، ای اجابت کننده دعای بیچارگان، ای زایل کننده مشکلات بزرگ! مشکل، غم و اندوه ما را بر طرف نما؛ چون حالت ما و برادران ما را می بینی!!!

الهی! اگر خطاهای ما ارزش ما را نزدت کم ساخته، به حسن توکلی که داریم، ما را از خطاها و گناهان پاک بساز!

رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَکَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ. رَبَّنَا إِنَّکَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ. رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ. رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِکَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّکَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ.

پروردگارا! این (دستگاه شگفت کائنات) را بیهوده و عبث نیافریده ای؛ تو منزّه و پاکی، پس ما را (با توفیق بر انجام کارهای شایسته و بایسته) از عذاب آتش (دوزخ) محفوظ دار. پروردگارا! بیگمان تو هر که را (به خاطر اعمال زشتش) به آتش درآری، به راستی خوار و زبونش کرده ای. و ستمکاران را یاوری نیست. پروردگارا! ما از منادی (بزرگوار توحید، یعنی محمّد پسر عبدالله) شنیدیم که (مردم را) به ایمان به پروردگارشان می خواند و ما ایمان آوردیم و ندای او را لبّیک گفتیم. اکنون که چنین است) پروردگارا! گناهانمان را بیامرز و بدیهایمان را بپوشان و ما را با نیکان و (در مسیر ایشان) بمیران. پروردگارا! آنچه را که بر (زبان) پیغمبران خود (و به پاداش تصدیق ایشان و پیروی از آنان) به ما وعده داده ای، (از قبیل: پیروزی دنیا و نعمت آخرت) به ما عطاء کن، و در روز رستاخیز ما را (با درآوردن به دوزخ) خوار و زبون مگردان. بیگمان تو خلف وعده نخواهی کرد.

رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ. پروردگارا! ما (با نافرمانی از تو) بر خویشتن ستم کرده ایم و اگر ما را نبخشی و بر ما رحم نکنی از زیانکاران خواهیم بود.

وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ. علم پروردگار ما همه چیز را در بر گرفته است (و او با مرحمت و محبّتی که نسبت به مؤمنان دارد، ایمان ما را محفوظ می فرماید. لذا) ما تنها بر خدا توکّل داشته (و هم بدو پشت می بندیم). پروردگارا! میان ما و قوم ما به حق داوری کن و تو بهترینِ داورانی (چرا که بر همه چیز آگاه و بر هر چیز توانائی).

پروردگارا! اگر به سبب اعمال جاهلان، ما را هلاک گردانی؛ این امتحان توست. هر که را بخواهی گمراه می کنی و هر که را بخواهی هدایت می نمایی، تو کارساز ما هستی، ما را مورد مغفرت خویش قرار بده و رحمتت را شامل حال ما بگردان! تو بهترین بخشندگانی.

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ. وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِکَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ. پروردگارا! ما را (وسیله) آزمون مردمان ستمکار و (اماج) بلا و آزار کافران (بدکردار) مساز. و ما را با فضل و رحمت خود از دست مردمان کافر نجات بده.

پروردگارا! این آفریدگار آسمانها و زمین! تو کارساز ما در دنیا و آخرت هستی، ما را مسلمان بمیران و به صالحان ملحق کن.

پروردگارا! از ناتوانی، تنبلی، بزدلی، عجز، بخل، عذاب قبر، فتنه زندگی و مرگ، فشار قرضداری و غلبه مردمان به تو پناه می بریم.
الهی! ما بر خودمان زیاد ظلم و ستم روا داشتیم، جز تو کسی گناهان را مورد مغفرت قرار نمی دهد؛ پس ما را مغفرت نما و مشمول رحمتت قرار بده، تو بخشنده و مهربانی.
پروردگارا! خطاها، نادانی ها و زیاده روی ما را و آنچه را که در مورد ما از ما بهتر می دانی، ببخش؛ پروردگارا! کار جدی و هزل و خطا و قصدی ما را ببخش. پروردگارا! از آنچه قبلاً انجام دادیم، آنچه در انجام آن کوتاهی کردیم، آنچه پنهان و یا آشکار انجام دادیم؛ ما را ببخش! تو اول و آخر هستی و بر هر چیز توانا می باشی.
الهی! از شر آن چه انجام دادیم و آن چه انجام نداده ایم به تو پناه می بریم.
الهی! از نابودی نعمتت، از زایل شدن عافیتت، ناگهانی عذابت و تمام اسباب غضبت به تو پناه می بریم!
رَبَّنَا لا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا، رَبَّنَا وَلا تَحْمِلْ عَلَينَا إِصْراً كَمَا حَمَلْتَهَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا، رَبَّنَا وَلا تُحَمِّلْنَا مَا لا طَاقَةَ لَنَا بِهِ، وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلانَا فَانْصُرْنَا عَلَى القَوْمِ الكَافِرِينَ. پروردگارا! اگر ما فراموش کردیم یا به خطا رفتیم، ما را (بدان) مگیر (و مورد مؤاخذه و پرس و جو قرار مده)، پروردگارا ! بار سنگین (تکالیف دشوار) را بر (دوش) ما مگذار آن چنان که (به خاطر گناه و طغیان) بر (دوش) کسانی که پیش از ما بودند گذاشتی. پروردگارا! آنچه را که یارای آن را نداریم بر ما بار مکن (و ما را به بلاها و محنتها گرفتار مساز) و از ما درگذر و (قلم عفو بر گناهانمان کش) و ما را ببخشای و به ما رحم فرمای. تو یاور و سرور مائی، پس ما را بر جمعیّت کافران پیروز گردان!
پروردگارا! ای تبرئه کننده بی گناهان، ای بخشنده گناهان، ای دانای پنهانی ها، ای آگاه ضمیرها و نیت ها، ای ذاتی که علمت بر همه اشیاء احاطه دارد و رحمت و حلمت تمام موجودات را در بر گرفته و تمام مخلوقات مقهور عزت و فیصله تو اند! گناهان ما را ببخشای، عیب های ما را پنهان کن، مشکلات ما را حل نما، در تنگدستی های ما گشایشی بیاور، از بدی های ما در گذر، برای هدایتت توفیق مان بده، اعمال ما را مورد خوشنودی ات قرار بده، ما را به تقوایت سعادتمند بساز، ما را پیرو پیامبر برگزیده ات محشور بگردان، بهترین و نیکوترین روزهای ما را روزی قرار بده که به لقایت بپیوندیم و ما را مشمول رحمتت قرار بده تا از رحم و مهربانی دیگران بی نیاز مان کند.
الهی! چگونه بخاطر گناهان ما از دعا بدرگاهت امتناع ورزیم در حالی که تو بخاطر گناهان ما از بخشندگی ات امتناع نمی ورزی، اگر ما را ببخشی بهترین مهربان هستی و اگر ما را عذاب کنی بهترین عذاب کننده به شمار می روی. الهی! ای ذاتی که بر عرش استوا داری، همه اشیاء را آفریده و موزون کردی و مقادیر شان را تعیین کرده و هدایت شان نموده ای، ای کسی که می خندانی و می گریانی، می میرانی و زنده می کنی، نیکبخت و بد بخت می سازی، ایجاد می کنی و امتحان می کنی، بلند می بری و پایین می آوری، عزت می دهی و ذلیل می سازی، می بخشی و منع می کنی؛ عاجزانه از تو می خواهیم که ما را به فضل و کرمت مورد بخشش قرار دهی.

دورهء یک هفته ی سیرت النبی

در بدخشان پایان یافت

گزارش از: احسان الله رحمانی

کورس سیرت النبی صلی الله علیه وسلم که از طرف دفتر ساحوی جمعیت اصلاح در بدخشان برای شش روز شروع گردیده بود خاتمه یافت.
محفل با شکوهی به مناسبت ختم دورهء سیرت النبی صلی الله علیه و سلم و مناسبت "هفتهء وحدت ملی و مبارزه با تعصّب" با اشتراک صدها تن از علماء دینی شهر فیض آباد و مشترکین این برنامه اعمّ از جوانان و نوجوانان شهر فیض آباد برگزار گردید.
این محفل با تلاوت چندی از کلام وحدت آفرین الهی توسط قاری سید غفران آغاز گردید. اولین سخنران محفل استاد صنعت الله جویا، استاد دانشگاه بدخشان بودند که سخنان شان را با معرفی تاریخ به وجود آمدن تعصّب، عوامل و نتایج آن آغاز نموده و بنیانگذار این عمل و خوی قبیح، ابلیس را معرفی نمودند.
استاد در ادامه گفتند: بوجود آمدن حکومت غاصب یهود در قلب امّت اسلامی و از بین رفتن رمز یکپارچگی مسلمین یعنی خلافت اسلامی نتیجهء تعصّب و قوم گرایی بود. و سپس گروه ترانهء دفتر ساحوی جمعیت اصلاح با آواز امیر محمد عزیزی و گروه همراهش، ترانهء زیبایی را زمزمه کردند.
بعدا استاد محمد عاطف به إرایهء سخن پرداختند. استاد از پیام وحدت قرآن به انسانها به حیث فرزندان یک زن و یک مرد یاد آوری نموده و در ادامه گفتند: آخرین نقطهء حماقت این است که یک انسان معیار برتریت را در نژاد، سمت و زبان بداند.
استاد در آخر، طرح هفتهء وحدت ملی از طرف جمعیت اصلاح را یک برنامهء تداوی نه، بلکه یک برنامهء وقایوی تلقی نمودند.
در ادامهء محفل مفتی نعمت الله نائل استاد دارالعلوم شمس المدارس و یکی از علماء جید شهر فیض آباد سخنرانی را آغاز نموده و با استناد به کتاب خدا و احادیث نبوی صلّی الله علیه و سلّم از مسلمانان خواستند تا قوم و سمت و نژاد را ترک نموده و تنها خود را منتسب به اسلام و عضوی از مسلمانان بدانند و بس.
سپس گروه ترانهء نوجوانان جمعیت اصلاح ترانهء زیبای را زیر عنوان "محمّد رسول الله صلی الله علیه و سلم" به خوانش گرفتند.
این محفل با شکوه با دعائیهء استاد عبد القادر نائل، استاد دانشکدهء شرعیات دانشگاه کابل و مدرّس برنامهء سیرت با پیام حرمت خون، مال و آبروی مسلمان با استناد از خطبهء حجة الوداع خاتمه یافت.
به این مناسبت محفل ویژهء برای خواهران هم براه انداخته شد. این محفل با شکوه با تلاوت از کلام الله مجید توسط خواهر محترمه حمیرا "انوری" آغاز و سپس استاد عبد القادر نائل به ادامهء درس روزهای گذشته شان پرداخته و شخصیت زنان را قبل از اسلام و در منهج الهی به معرفی گرفتند سپس تیم ترانهء خواهران نعت زیبایی را زمزمه نمودند و در آخر، استاد محمد عاطف با دعائیه شان محفل خواهران را پایان بخشید.